

Erdélyi ízek

Gasztrokaland Borospatación



A Diavolo Grill House séfje

Fotó: Mezey Sarolta

A Gyimesek varázslatos környezetében az elmúlt hét végén harmadszorra szervezték meg a hagyományos erdélyi ételeket és a modern gasztronómia remekeit felvonultató Taste of Transylvania fesztivált. Ha különválasztjuk a Gyimeseket és a gasztrofesztivált, egyenként is mindkettő vonzó, de a kettő együtt olyan élményt nyújt, amit kár lett volna kihagyni. Bevallom, előkészület nélkül érkeztem Borospatacára, nem tájékoztam előre a kínálatról, a programokról, csak úgy

„becsöppentem”, az időjárás előrejelzés ugyanis nem volt biztató, s a marosvásárhelyi szombat reggel rossz idő gondolkodóba ejtett, hogy érdemes-e esős időben 170 kilométert autózni a gasztrofesztivál hangulatáért. Érdemes volt.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 7. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Egészséges, egyszerű, hasznos

Szeptember 7-én vakációzáró kerékpározásra hívták a biciklis közlekedés nyáradszeredei kedvelőit vagy a csupán mozogni, kikapcsolódni vágyókat. Kiderült, egyre nagyobb erre az igényre, és a hatóságok is figyelnek rá.

4.

Szabó Dániel egy új út kezdetén

Szabó Dániel bábszínész személyében új igazgatója van a marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínháznak. A május elején tragikus hirtelenséggel eltávozott korábbi intézményvezető, a bábszínházat negyedszázadig igazgató Gavril Cadariu helyébe lépő művésszel az új szerep kör kihívásairól, a meglévő értékek megőrzéséről és újak teremtéséről beszélgettünk.

5.

Átverés a 12 lejes utazási kártya

A Marosvásárhelyi Helyi Közlekedési Vállalat honlapját utánozó, hamis utazási kártyát árusító hirdetések terjednek a Facebookon. A hamis honlap hirdetése szerint az első 500 jelentkező 12 lejért juthat egy olyan utazási kártyához, amelyet hat hónapig bármilyen közlekedési eszközön használhat.

8.



Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Ember a feledésből

Kaáli Nagy Botond

„Borzalmakban gazdag Krózus-évek bőkezűleg jártak el velem, költőt megillető módon, egyetlen pokol helyett, amely mindannyiunknak kijár, változatos poklokot zúdítva rá, hogy mondandóit meg ne rontsa a harmónia gyászos unalma.

Apját kommunistaként vetették börtönbe, anyját zsidóként hurcolták Auschwitzba. A deportáló vadak mancsából kimentett gyermeket marosvásárhelyi magyarok rejtegették, olyanok, mint Böződi György, kit azután, amikor Szócs Kálmán apjának harcostársai kerültek hatalomra, antiszemitaaként vettek üldözöbe. Az ifjú költő elsíratta anyját, megénekelte apjának messianisztikus hitét, reményeit, csalódásait, gyermeki vonalozással szerette a kommunista rendszer ellenségévé nyilvánított Böződi Györgyöt, majd amikor rádöbbsent, hogy minden, ami kívül tombol, lélekfagyasztó viharoként egész benső lényén süvölt keresztül, ő pedig költőként sem alkalmas a szerepjátásra: elkövette egyszemélyes fejenlázadását. Földi büntetését nem volt hajlandó már letölteni. Elképzelhető, hogy sorsának rendező pályaudvarán egy végső felismerés villámáradulása semmisültek meg az összes lehetséges párhuzamosok. Ha így volt, bizonyos, hogy az apokaliptikus kisiklások végzetes pillanatában gyermekkori játék mozdonyai is egymásba szaladtak” – írja Sütő András Szócs Kálmánról az 1995-ben a Mentor Kiadónál megjelent verseskötete *Fegyenlázadás* című előszavában. A *Küldj milliárd palackot* című könyv posztumusz jelent meg:

(Folytatás a 3. oldalon)

SZEPTEMBER

18., szerda
A Nap kel
7 óra 5 perckor,
lenyugszik
19 óra 27 perckor.
Az év 262. napja,
hátravan 104 nap.

**Isten éltesse!*

Ma DIÁNA,
holnap VILHELMINA napja.
VILHELMINA: Germán eredetű
női név, a Wilhelma továbbképzése,
jelentése: erős akaratú, védelmező.



IDŐJÁRÁS

Részben felhős
Hőmérséklet:
max. 23 °C
min. 8 °C

VALUTAÁRFOLYAM BNR – 2024. szeptember 17.	
1 EUR	4,9738
1 USD	4,4662
100 HUF	1,2615
1 g ARANY	369,6415

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGEBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

Telekis évnyitó cserkészfoglalkozás

Szeptember 19-én, csütörtökön 18 órától a marosvásárhelyi váriban a 30. sz. gróf Teleki Sámuel cserkészcsapat évadnyitó foglalkozást tart, amelyre várják a cserkészeket és az érdeklődő gyerekeket, már az első osztályosokat is, a szüleikkel együtt. A foglalkozásokról bővebben a 0746-799-057-es telefonszámon lehet tájékozódni.

A csodálatos pelikánmadár – zenés-mesés előadás

Szeptember 22-én, vasárnap 17 órától a marosvásárhelyi vár kasszinópádán, az Erdélyi Mesterségek Ünnepe, Benkő Éva, Samu Etel Imola és a Folker zenekar előadja az Eltűnt a király csodálatos pelikánmadara! című, a hagyományos mesék világából merített történetet. Az interaktív mesejátékra elsősorban a gyerekeket várják.

Transzilvanizmus. Esmék, korok változatok

Az ezzel a címmel megjelent kiadványt mutatja be Boka László irodalomtörténész, a kötet szerkesztője, Markó Béla költő, a Kós Károly Akadémia Alapítvány elnöke és Szász László irodalomtörténész szeptember 25-én, szerdán 18 órától a marosvásárhelyi Bernády Házban. A meghívottakkal Szabó Róbert Csaba író, a Látó szerkesztője beszélget. A kötet a budapesti MMA Kiadó gondozásában jelent meg.

Szemle Plusz-díjas marosvásárhelyiek

Szeptember 13-án a Városmajori Szabadtéri Színpad szervezte Szemle Plusz színházi fesztiválon a legjobb női főszereplőnek járó díjat B. Fülöp Erzsébet kapta Székely Csaba Az igazság gyertyái című darabjában nyújtott alakításáért. A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata által bemutatott darab rendezője Sebestyén Ába, és a legjobb városmajori előadás közönségdíjat is elnyerte. Az erdélyi díjazottak között voltak még legjobb férfi mellékszereplőként: Pálffy Tibor, Szakács László, Mátray László, a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház előadásában, Ivan Viripajev Iráni konferencia című darabjában nyújtott alakításukért (rendező: Bocsfárdi László).

Kisinyovi fesztiválszereplés

Szeptember 19-én délután 5 órától Kisinyovban, a budapesti Karinthy Színházzal közösen létrehozott Az anya című produkcióval vendégszerrepel a Tompa Miklós Társulat a nemzeti színházak idei találkozásán. A helyi Mihai Eminescu Nemzeti Színház által kilencedik alkalommal megszervezett szemlére idén 16 nemzeti státusban lévő színház kapott meghívást Romániából és Moldova Köztársaságból. A szeptember 1-je és 22-e között zajló színházi szemle keretében 27 zárt- és szabadtéri, valamint 8 rádiószínházi előadás, 6 premier, továbbá 10 könyvbemutatót vehet részt a közönség. Az idén Európai kapcsolatok mottóval szervezendő fesztivált első alkalommal 2015-ben rendezték meg.

Hírszerkesztő: Vajda György

Nemzetközi férfitenisztorna kezdődik Marosvásárhelyen

Az INTARO Rt. a Román Teniszszövetséggel partnerségben bejelenti az INTARO Trophy nemzetközi férfitenisztorna debütálását, amelyet szeptember 22. és 29. között tartanak meg a FORZA Sportközpontban, Marosvásárhelyen, a Sziget (Insulei) utca 1. szám alatt.

A nyolc versenynap alatt több mint 100 profi játékosnak lesz lehetősége arra, hogy megmérkőzzön egyesben és férfi párosban. A versenyen a tenisz szerelmesei látványos, élőben közvetített mérkőzéseket láthatnak, amelyek összértéke 15 000 euró.

„Nagyon izgatottak vagyunk, hogy idén először rendezhetjük meg az INTARO Trophyt. Ez egy olyan jelentős sportesemény, amely Marosvásárhelyt a nemzetközi tenisz-

térképre helyezi. Magas színvonalú versenyre és emlékezetes mérkőzésekre számítunk, mivel neves játékosok vesznek részt” – mondta Andrei Mlendea, a verseny igazgatója.

A verseny favoritjai között van a 200ATP-ben szereplő Ionel Nicholas David (21) és a Victor Hănescu által edzett Cezar Crețu (23), aki idén a 300ATP-ben szerepelt.

Mihai Alexandru Coman (19) a verseny szervezői részéről zöld kártyát kap az egyes és páros főtáblára. Coman, aki ifjúságiként a 15. helyen állt a világranglistán, idén váltott a felnőttversenyekre. A mérkőzéseket salakos pályákon játsszák majd.

A verseny programjáról, a játékosokról, valamint az eseményre való bejutásról további információkért látogasson el az intarotrophy.com weboldalra.

Első(s)segély

Elsőéves „orvos” hallgatóknak

Nagy-Bodó Szilárd

Az egyetem elkezdése nagy fejezetváltás az emberek életében, még abban az esetben is, hogyha ugyanabban a városban maradnak, ahol a középiskolát is végezték. A felsőoktatás egy teljesen más rendszer, teljesen más kritériumokkal és felépítéssel. Az egyetemi hallgatók pedig nem egy esetben azt sem tudják, hogy hol álljanak neki az ismeretlen feltérképezésének. Ebben kíván segítséget nyújtani a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség (MMDSZ) Első(s)segély névre keresztelt eseménye, amelyet idén szeptember 15-én, vasárnap szerveztek meg.

Ahogy az esemény neve is mutatja, ez az elsőéves egyetemistáknak szól, a cél pedig az, hogy mielőtt megkezdik a gólyák az első évet, legyen esélyük arra, hogy kicsit megismerjék az egyetemet, információkat szerezzenek, és valamivel nyugodtabban kezdhessek meg a tanulmányaikat, mondta Elekes Darabont Rita, az Első(s)segély társfőszerzője.

Információkból pedig nincs hiány, úgy is lehetne fogalmazni, hogy az Első(s)segély egy információbomba volt, hiszen mind tanulási technikákról, mind az egyetemről, mind pedig az órák menetéről kaptak információt az elsőévesek, számolt be Szita Dávid társfőszerző.

Az idei Első(s)segélyen volt egy előadás, amelyen a főszerzők hivatalosabb információkat osztottak meg, ezután körbevezették az egyetemen a diákokat, és ezalatt a szervezők nyíltabb, kreatívabb formában az oktatási

folyamatokról beszéltek. Az érdeklődő diákok előzetesen egy Google Forms kérdőívet kellett kitöltsenek, hogy jelezzék részvételi szándékukat, de azoknak is volt lehetősége részt venni az eseményen, ha vasárnap reggel eljöttek az egyetemre, akik elmulasztottak a regisztrációt, tette hozzá Elekes Darabont Rita.

Az esemény több órát tartott, a hivatalos előadást és a körbevezetést a magyar tagozat tanévnyitója követte a Vártemplomban, ezután következett a Sörpatikában egy – nem kötelező – ismerkedés. Utóbbi is nagy segítség a diákoknak, hiszen itt lehetőségük volt megismerni az évfolyamtársaikat, ismeretségek, barátságok alakultak ki, fogalmazott Szita Dávid.

Az Első(s)segélyen részt vevő diákok pedig minden bizonnyal hétfőn nem azzal kezdték a napjukat, hogy keresték a termet, ahol éppen órájuk volt, hanem tudták, hogy hogyan kell oda eljutni. Az esemény a marosvásár-

helyi diákok számára is nagy segítség volt, hiszen sokan keveset tudtak az egyetemről, még akkor is, ha vannak felsőbbéves ismerőseik, az Első(s)segély révén belátást kaptak a folyamatokba. A rendezvényen az idén mintegy 250 diák vett részt.

A szervezők kiadtak egy tájékoztató füzetet is, az Első(s)segély kisokost, amelyben az is le van írva, hogy hol találják meg az egyetemi campusban a fontos helyszíneket, hogyan jutnak el oda. A Kisokos tehát nagy segítség lehet azok számára, akik valamilyen oknál fogva nem jutottak el az Első(s)segélyre, de nemcsak számukra hasznos ez a nyomtatvány, ugyanis tartalmazza az MMDSZ éves programtervét, így a hallgatók megismerkedhetnek a marosvásárhelyi diákélettel is. A diákszövetség számos programot kínál a tanév folyamán, így a hallgatóknak bőven lesz lehetőségük szórakozni és tanulni is, nem csak az egyetem padjaiban!

RENDEZVÉNYEK

Tanctsi breviárium – bemutató

Szeptember 24-én 17 órától a radnótfáji Kistemplomban, a szászrégeni Kemény János Művelődési Társaság rendezésében bemutatják a „Jöjjetek mindnyájan, hívogatlak” – Tanctsi breviárium című könyvet. Jelen lesznek a könyv szerkesztői: Jánó Mihály és Mihály-Sallak Judit, a szerzők közül pedig Horváth Zsuzsa, Kun László és Papp Zsuzsanna.

Kolozsvári esszék – könyvbemutató

Szeptember 26-án, csütörtökön 19 órától a Gemma Book Caféban bemutatják Tamás Gáspár Miklós Kolozsvári esszék című kötetét. Moderátorok: Lázok Klára, a Teleki Téka főkönyvtárosa és Daray Erzsébet,

a Gemma bolt vezetője. A részvétel feltétele: legalább egy ital megrendelése a bárnál az esemény kezdete előtt legalább 10 perccel, amelyre regisztrálni kell a következő linken: <https://forms.gle/jHgejGEAyw5SzSL6>. A résztvevők létszáma leg több 25 fő.

Virágvarázslat Marosvásárhelyen

Virágvarázslat címmel szerveznek október 4–6. között a marosvásárhelyi váriban virágfesztivált, amelyen virág- és díszcserjetermesztők, kertdíszítők, virágosok, virágdíszítők kínálják majd termékeiket. A várszínpadon virágból készült építmények, virágfestmények, táncos és zenés előadások is lesznek. A főtéren a debreceni karneválhoz hasonlóan óriási allegorikus virágscsereket vonultatnak fel. A szervezők szerint több mint 300 táncos, zenész és előadóművész egészíti majd ki a rendezvényt.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.



ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Az Európai Bizottság alelnöke lesz Románia biztosjelöltje, Roxana Mînzatu

Az emberekért, készségeikért és képzésért felelős alelnöki posztot kapja Románia jelöltje, Roxana Mînzatu az Európai Bizottságban – jelentette be kedden Brüsszelben a testület elnöke, Ursula von der Leyen.

Tájékoztatása szerint Roxana Mînzatu az oktatásért, a kultúráért, a színvonalas foglalkoztatásért és a szociális jogokért felel majd. „Főként az uniós szakképzési politikákat és a szociális jogok európai pillérét fogja irányítani. Azokra a területekre fog összpontosítani, amelyek elengedhetetlenek társadalmunk egyesítéséhez” – jelentette ki sajtótájékoztatóján az Európai Bizottság elnöke.

A német politikus elmondta, hogy az új összetételű Bizottság karcsúbb lesz, összekapcsolt posztokkal, és nem egyetlen alelnökkel, hanem hat ügyvezető alelnökkel fog működni.

Közölte azt is, hogy 11 nő van a testületben, ami negyven-százalékos arányt jelent.

Von der Leyen korábban paritást akart elérni a 27 biztosból

álló csapatban. A sajtótájékoztatón kifejtette, hogy a tagállamok eredeti javaslatai alapján a testületnek csupán a 22 százaléka lett volna nő. „Ez teljesen elfogadhatatlan volt” – szögezte le.

Elmondta, hogy az új Európai Bizottság hat ügyvezető alelnöke közül négy nő és két férfi, hármat közülük a vasfüggöny leomlása után csatlakozó tagállamok jelöltek, egy balti, egy észak-európai és egy kelet-európai ország. „Am mindannyiuk közös célja az, hogy Európát erősebbé tegyük” – jelentette ki.

Roxana Mînzatun kívül az Európai Bizottság alelnöke lesz a spanyol Teresa Ribera (tisza, igazságos és versenyképes átmenet), a finn Henna Virkkunen (technológiai függetlenség, biztonság és demokrácia), a francia Stéphane Séjourné (jólét és ipari stratégia), az észt Kaja Kallas (külügyi főképviselő) és az olasz Raffaele Fitto (kohézió és reformok). (Agerpres)

A kortárs erdélyi magyar irodalmat támogató programot indít az RMDSZ

A kortárs erdélyi magyar irodalmat támogató programot indít az RMDSZ a magyar kormány anyagi segítségével, amely a szerzők műveinek idegen nyelven való megjelentetését is elősegíti – írta az MTI-hez küldött keddi közleményében a szövetség sajtóirodája Karácsonyi Zsolt, az RMDSZ kultúráért felelős ügyvezető alelnöke bejelentése alapján.

A közlemény szerint a szeptemberben induló és 2025 februárjában záruló átfogó program egyik fontos eleme a kortárs magyar, életvitelszerűen Erdélyben élő írók és műveik népszerűsítése a médiában.

A kolozsvári székhelyű Maszol.ro hírportálon 25 erdélyi szerzővel készülnek podcastek, és az Erdélyi Magyar Televízió számos irodalmi műsorban mutat be erdélyi szerzőkről készült anyagokat – írták.

Szeptemberben indul a *Vidékek, irodalmak* programsorozat is, amelynek célja, hogy a kortárs erdélyi magyar szerzők szóróanyagok településekre és vidékekre is eljussanak, felolvasóesteket tartanak. A rendezvénysorozat keretében mintegy száz irodalmi eseményt tartanak szeptembertől februárig.

Az átfogó projekt része a kortárs erdélyi szerzők műveinek idegen nyelven

történi megjelentetését támogató program is – írták.

Emlékeztettek, hogy az irodalomtámogatási és -népszerűsítési program részeként márciusban az irodalmi folyóiratok támogatása is elkezdődött. Létrehozták továbbá a Senior Irodalmi Ösztöndíjprogramot a 40 év fölötti alkotók támogatására, amelynek keretében évente hét szerzőnek nyújtanak anyagi segítséget.

A magyar kormány nemzetpolitikai államtitkárságának támogatásával megvalósuló program kezdeményezője az RMDSZ, lebonyolítója az Iskola Alapítvány – áll a közleményben. (MTI)

Az FBI merényletkísérletként tekint a Donald Trump közelében történt fegyveres incidensre

Merényletkísérlet miatt zajlik a nyomozás a Donald Trump elleni vasárnapi támadáskísérlettel összefüggésben, a gyanúsított ellen megtörtént az első vádemelés, amit még több követhet – közölték hatóságok hétfőn Floridában.

A Szövetségi Nyomozó Iroda (FBI) és a vizsgálatban együttműködő hatóságok közös sajtótájékoztatóján elhangzott, hogy a nyomozást az FBI vezeti, több házkutatási parancsot kiadtak már a gyanúsított Ryan Wesley Routh korábbi tartózkodási helyeire vonatkozóan. Az FBI illetékese elmondta, hogy eddig 7 szemtanút hallgattak meg, valamint a nyomozás során kihallgatták a férfi családtagjait és barátait a szövetségi nyomozó hatóság Hawaii ügynökeinek bevonásával.

A bejelentés szerint nyilvánvaló merényletkísérletről van szó, a gyanúsított Ryan Wesley Routh ellen hétfőn a fegyverbirtoklásra vonatkozó szövetségi törvények megsértése miatt emeltek először vádat, de várhatóan a vádirat bővílni fog. A férfi hétfőn jelent meg első alkalommal a bíróság előtt.

A bírósági iratokból kiderül, hogy Routh mobiltelefonjának cellainformációi alapján a férfi 12 órán keresztül tartózkodott Donald Trump golfpályáján, a Trump International Golf Club West Palm Beach közelében. Vasárnap hajnali 2 órakor érkezett oda, és kevéssel 14 óra előtt hagyta el, amikor elment.

Jeffrey Veltri, az FBI különleges ügynöke a férfi múltjával kapcsolatban elmondta, hogy az elmúlt évtizedekben többször került összetűzésbe a hatóságokkal, 2002-ben Észak-Karolinában életek tömeges kioltására alkalmas fegyver birtoklásának vádjával ítélték el. 2019-ben Hawaiiin egy bűncselekménnyel kapcsolatban kapott lakossági bejelentést a nyomozó hatóság a férfiről, akit kihallgattak. Az FBI ügynöke azt is megerősítette, hogy Ryan Wesley Routh aktív volt Ukrajnában a háború kitörése óta.

Az amerikai média beszámolóit szerint a férfi többször nyilatkozott a sajtónak, 2023-ban például a New York Times azt írta róla, hogy hosszabb időt töltött önkéntesként Ukrajnában, hogy segítse a haderőt, valamint próbált önkénteseket toborozni az Egyesült Államokban, részben a tálbok elől elmenekült afgánok körében.

A hétfőn Floridában tartott sajtótájékoztatón Ronald Rowe, a szövetségi titkosszolgálat megbízott igazgatója elismerését hangoztatta a szervezet ügynökeinek teljesítményéért, amivel megakadályozták a merényletet, valamint a társhatóságok munkájáért. Hozzátette, hogy a szervezet anyagi erőforrásainak növelése érdekében állandó kapcsolatban van a Kongresszus tagjaival.

A titkosszolgálat vezetője azt is kijelentette, hogy jelenleg Donald Trump őrizetének szintje már csaknem megegyezik azzal, mint amikor hivatalban lévő elnök volt, és jelentős az egyenruhas jelenlét is az elnökjelölt Mar-a-Lago rezidenciáján körül.

A sajtóértekezleten összefoglalták a vasárnap délután történeteket, és kiderült, hogy a titkosszolgálat golfpályát biztosító egyik ügynöke vette észre a pályát övező bozótból a drótkerítésen átnyúló puskacsövet. Amikor felfedezték, Donald Trump még nem volt látótávolságban, de a golfpálya közeli részén tartózkodott.

A titkosszolgálat ügynöke, amint észlelte a kockázatot, rögtön fegyvert vett elő, és több lövést adott le. A gyanúsított nem nyitott tüzet, hanem minden felszerelését hátrahagyva a közelben parkoló autójához szaladt és elmenekült, amiről egy szemtanú fotót készített. A fotón szereplő rendszám alapján fogták el nem sokkal később Ryan Wesley Routhot.

A fegyvert egy távcsőes SKS-modellként írták le a hatóságok, ami mellett két hátizsákot és egy sportkamerát is találtak a nyomozók.

Trump köszönetet mondott a merénylet megakadályozásáért, Biden pedig elítélte az elődje elleni újabb támadáskísérletet

Donald Trump köszönetet mondott hétfőn az amerikai Titkosszolgálatnak és a hatóságoknak azért, hogy megakadályozták az ellene készülő merényletet, miközben Joe Biden elnök elítélte a megkísérelt politikai gyilkosságot.

Donald Trump volt elnök és republikánus elnökjelölt a közösségi médiában közzétett üzenetében megköszönte az aggodást és jókívánságokat, amelyeket kapott az incidensről követően. „Bizonyosan egy érdekes nap volt” – fogalmazott bátor, elkötelezett hazafiaknak nevezte a rendőrség embereit, és nagy teljesítménynek értékelte, hogy meg tudták őrizni a biztonságát. „Büszke vagyok, hogy amerikai lehetek” – zárta üzenetét.

Joe Biden elnök hétfőn elítélte a támadáskísérletet hivatali elődje ellen, és megismételte, hogy Amerikában nincs helye politikai erőszaknak. Az elnök elismerését fejezte ki a Titkosszolgálat fellépéséért, azért, hogy a volt elnököt sikerült megővni, a gyanúsítottat pedig őrizetbe venni.

„Amerika túl sokszor szenvedett el tragédiát egy merénylet golyója miatt. Az semmit nem old meg, csupán kettészakítja az országot” – fogalmazott Joe Biden egy nyilvános eseményen. (MTI)

Ország – világ

Földrengés volt Románia keleti részén

Földrengés rázta meg Románia keleti részét hétfőn délután Vrancea szeizmikus térségében – közölte az Országos Földtani Intézet (INFP). Az 5,2-es erősségű földrengés az INFP jelentése alapján helyi idő szerint 17.40 órakor következett be 140 kilométeres mélységben Vrancea szeizmikus térségében, a Kárpát-kanyarban található Buzău megyében. A földmozgás Buzăutól 57, Sepsiszentgyörgytől 58, Brassótól 61, Focșani-tól 64, Ploiești-től 73 kilométer távolságra következett be. Az INFP jelentése szerint a földrengést Bulgáriában, Moldovában és Ukrajnában is érezni lehetett. A Digi24 hírtelevízió arról számolt be, hogy a földmozgás Bukarestben és több romániai nagyvárosban, Brassóban, Iași-ban és Konstancán is érzékelte a lakosság. (MTI)

Állami támogatást kér a legnagyobb hazai autógyár

Új festőrézleget hoz létre mioveni-i gyárában az Automobile Dacia. A francia Renault tulajdonában levő cég 70 millió lejt szán a fejlesztésre, aminek a felét állami támogatásból szeretné fedezni. Mint a Ziarul Financiar írja, holott korábban a beruházásokhoz nyújtott állami támogatás fontos feltétele volt a munkahelyteremtés is, a 37,5 millió lejes támogatás fejében az első számú hazai autógyártó egyetlen munkahely létesítését sem ajánlotta fel. „Egy olyan beruházási projektről van szó, amely célja a gépjárművek festési eljárásának teljes megváltoztatása. A projekt a technológia megváltoztatását feltételezi, nem fog munkahelyeket létrehozni” – nyilatkozták a cég képviselői. A kormány 750 millió lej összértékben fog támogatásokat nyújtani új ipari beruházásokhoz. A 45 jelentkező cég által benyújtott igénylések összege ennek több mint tízszerese, meghaladja a 8 milliárd lejt. A kormányzati illetékesek korábban már utaltak rá, hogy a Pénzügyminisztérium megnövelheti a pályázat keretösszegét.

Másfél millióra emelte az orosz katonai állomány létszámát Vlagyimir Putyin

Száznyolcvanezer fővel másfél millióra növeli az orosz fegyveres erők katonai állományának létszámát Vlagyimir Putyin orosz elnök hétfőn kiadott rendelete. A december 1-jétől hatályba lépő elnöki döntés a fegyveres erők állományát 2 389 130 főben állapítja meg, amiből másfél millió a katona. Az előző vonatkozó rendelet szerint, amelyet az újabb semmisnek nyilvánít, a létszám 2 209 130 fő volt, beleértve 1 320 000 katonát. A korábbi rendelet 2023. december 1-jétől hatályos. Dmitrij Medvegyev, az orosz biztonsági tanács elnökhelyettese korábban azt mondta, hogy a védelmi minisztériummal mintegy 190 ezer ember szerződött le katonai szolgálatra az év első felében. Putyin szeptember elején kijelentette, hogy a kurszki régió ukrán inváziója után ug-rásszerűen megnőtt a szerződésre jelentkezők száma. (MTI)

Ember a feledésből

(Folytatás az 1. oldalról)

szerzője 1973. augusztus huszadikán úgy döntött, itt hagyja ezt a világot. Harmincéves volt.

Es e harmincéves emberben Marosvásárhely egyik legnagyobb költőjét vesztette el. És szinte végleg elvesztette. Mert a kultúrkörökben forgóktól, egykori barátoktól, ismerősöktől eltekintve ugyan ki emlékszik már a több mint egy fél évszázada elhunyt vásárhelyi költőre, drámaíróra, a második Forrás-nemzedék tagjára? Akinek életében ugyan „csak” öt kötete jelent meg, költészetével mégis beírta magát a legnagyobbak közé. Talán nem tévedek, ha úgy gondolom: senki.

Persze az emléket igyekeznek ápolni: legutóbb 2019-ben, a Székely Könyvtár sorozat részeként, Fekete Vince szerkesztésében jelent meg válogatott verseiből álló kötet, a marosvásárhelyi Baross Gábor (ma Horea) utcai házon, amelyben élt, emléktábla áll (marosvásárhelyi írók állították 1993-ban), de az emléképolás esetleges eredményei is elhalványulnak az idő előrehaladtával.

Ezt kívánja ellenpontozni az az esemény, amelyre a költő születésnapján, szeptember 19-én kerül sor a Bernády Házban. Az este 6 órától kezdődő Szócs Kálmán-emlékestén a verseiből összeállított műsorral emlékeznek a költőre. Szócs Kálmánról Nagy Attila és Simon György beszélget, verseit Gyéresi Júlia színművésznő adja elő, hárfán Biró Zsuzsanna hárfaművész működik közre.

Ahogy Gálfalvi György írta róla búcsúbeszédében: „József Attilát vallotta mesterének – sorsában is azonosulni akart vele. Esménye a szép, igaz beszéd volt – és a formák közt szerett volna rendet teremteni.”

Családi nap a keresdi Bethlen-kastélyban

A Visit Maros Egyesület partnerségben a Bethlen-kastélyal és a Maros Művészegyüttessel a turizmus világnapja alkalmából szeptember 28-án, szombaton 11 és 18 óra között családi napot tart a keresdi Bethlen-kastélyban. Korábban hasonló esemény Kuttyfalván, a Degenfeld-kastélyban volt. A rendezvény célja, hogy minden korosztály számára maradandó élményt nyújtson, és közelebb hozza a közösséget a helyi kulturális örökséghez, miközben a résztvevők adománnyal hozzájárulhatnak a Bethlen-kastély fenntartásához és további felújításához. A gyerekek szórakoztató és oktató jellegű foglalkozásokon vehetnek részt, lesz szabaduló-

szoba is. Az érdeklődők közösen fedezhetik fel a Bethlen-kastély történetét egy vezetett túrán, amely alatt a múlt érdekességeit és a kastély rejtett kincseit is megismerhetik. Az eseménynek különleges színfoltja lesz a Maros Művészegyüttés előadása, valamint a hagyományörző történelmi életmód-rekonstrukciós csapatok jelenléte, amelyek a különböző helyek kulturális örökségét elevenítik meg. A belépés ingyenes, a résztvevők adományaikkal támogatják a Bethlen-kastély fenntartását és további felújítását. Az eseményen egy tál gulyás megvásárlásával is segíteni lehet a nemes cél megvalósulását.

Ismeretlen személy okozott tüzet a parlament épületében, több száz embert evakuáltak

Ismeretlen személy okozott tüzet kedden délután a parlament bukaresti épületében, mintegy 300 embert evakuáltak, sérültek nincsenek – írta az Országos Katasztrófavédelmi Főfelügyelőség (IGSU) jelentése alapján az Agerpres román hírügynökség.

A jelentés szerint a tűz a parlament épületének földszintjén, egy 30 négyzetméteres helyiségben keletkezett, miután az egyik látogató egy gyúlékony anyagot fröcskölt a terembe. Személyi sérülés nem történt, az egyik alkalmazott – akinek a ruháját szintén elérte a folyadék – pánikrohamot kapott – írta a News.ro.

A bukaresti rendőrség eljárást indított az ismeretlen tettes felkutatására. Mivel az incidens a parlament épületének egy turisták által is látogatható részén történt, mintegy 300 személyt evakuáltak a hatóságok.

A rendőrség szerint a tűzben senki nem sérült meg, a lángokat rövid idő alatt eloltották, mivel a parlamenti tűzoltóegység ott volt a helyszínen.

A Digi24 a csendőrség tájékoztatása alapján arról számolt be, hogy a tettes nem haladt át a biztonsági ellenőrző ponton, ugyanis a román parlament ezen része szabadon látogatható. A férfi – e forrás szerint – a nála lévő rongydarabokat gyűjtötte meg. (MTI)

Erről jut eszembe

Ön ember-e? Mostanában mind sűrűbben szegezi nekem ezt a megrendítő kérdést a számítógémem. Tudhat valamit? Minden lehetséges. Bár gyanakszom, hogy inkább csak megszokásból teszi, igazán nem is kíváncsi a válaszomra, hiszen többnyire akkor is engedi folytatnom a szándékolt műveletet, ha nem pipázom be a kis négyzetbe, hogy ember vagyok. Amúgy tud ő mindent rólam, biztos többet is, mint kellene, elvégre bonyolult komputer, mindenhez hozzáfér; és nálam még a telefonom is okosabb. De úgy kell nekem, ha folyton fenn ténfergek a világhálón! Azonnal becserkésznek, bekerítenek az algoritmusok. Szóval a gép az úr. De vajon mit tenne a gépem, ha azt válaszolnám, nem, én is gép vagyok? Féltekenykedni, versenyezni kezdene? Na, állj, megint mindjárt elkalandozom! Maradjunk az eredeti kérdésnél: ön ember-e? Ezen az ő lélektelen, gépi figyelmeztetése nélkül is időnként hajlamos vagyok elmerengeni. Olyankor, amikor magamba szállok, mert rájövök, bizonyos helyzetekben nem viselkedtem úgy, ahogy illtet volna, vagyis kellő emberséggel. Van ilyen. Egyre embertelenebb a világ, ragadós az ilyesmi. Jobb lenne, ha vészjelzésként valaki vagy valami időről időre mindenki fülebe suttogná az ember voltunkra vonatkozó kétélyeket. De vajon érne ez valamit? A tapasztalat sajnos azt mondatja velem: aligha. Próbálkozni lehet. Sok minden egyébvel is. Itt van például a kalendárium, amelyben az áll, szeptember 18. az illetlenség világnapja. Nesze neked! Már ezt is ünnepeljük? A realitásokat figyelembe véve ezen sem kellene csodálkoznunk, tele a világegyetem illetlen alakokkal, de amint e nemzetközi nap létrehozói emlékeztetőjükben hangsúlyozzák, nem ünnepelni akarnak, ellenkezőleg: felhívni a közfigyelmet arra, hogy körülöttünk mind nagyobb teret hódít magának az illetlenség. Mi több, ennek a fogalomnak, jelenségnek a rosszabbik, gorombább, mélyebbre süllyedő, embertelen változata, minden vonatkozásában és ténybeli, gyakorlati megnyilatkozásában. Már rég nem arról van szó, hogy nem úgy élünk, viselkedünk, ahogy az illem megkíváná. Mind feltartoztathatatlannal mélyedünk a durvaság, az otrombaság, az alpáriság mocsarába. Figyelje meg a közbeszédet, kedves olvasó. Egyre minősíthetlenebb. Közéletben, médiában, politikában, sportban, mindenben terjed a jólneveltség tabulistájáról lekerülő kifejezések, csúnya szavak használata, diadalmisan tör előre a trágárság, a durvaság s mindaz, ami ezekkel jár. A politikában? Ott is. Hol van már a régi diplomáciai etikett?! Betévedtek néha az amerikai elnökválasztás kampánycirkuszába? Követik a romániai választási csatározásokat? És még mi várható a kampány idején! Hát a magyarországi tévécsatornák megnyilatkozásaira felfigyeltek-e? Nézik-e a futballhuligánok örjöngését a stadionokban és azokon kívül? Szégyenkeztek a buszon egyes fiatal galerik ocsmánykodása miatt? Észrevették-e, miként silányul az elfogadható szint alá a tévés valóságshow-k, realityk szereplőinek, sőt még a zenés műsorok zsűritagjainak is a szóhasználata? Nem folytatom, érthető, miről beszélek. Valamiért könnyebben terjed a csúf beszéd, mint a szép. Ez is emberi minőségünk velejárója? A gép mindig roppant udvarias, ahányszor csak kapcsolatba kerülünk. AI, a mesterséges intelligencia (MI) is rendkívül választékosan mondja a magát, akár mikor és akárhányszor kereselem is fel. Nem lesz sosem ingerült, ideges, mint a fáradt, közönyös közhivatalnok, aki legkevésbé sem a pokolba küldené az ügyfeleket. És akkor? A gépre adom a voksomat? Szó sincs róla! De jusson mindegyre eszünkbe az általa feltett tőmondat: Ön ember-e? Vajon nyugodt szívvel adhatnánk rá pozitív választ? (N.M.K.)

Egészséges, egyszerű, hasznos

Egyre népszerűbb a kerékpározás

Szeptember 7-én vakációzáró kerékpározásra hívták a biciklis közlekedés nyáradszeredai kedvelőit vagy a csupán mozogni, kikapcsolódni vágyókat. Kiderült, egyre nagyobb erre az igény, és a hatóságok is figyelnek rá.

Glígor Róbert László

Az érdeklődőket a nyáradszeredai polgármesteri hivatal előtti kis téren fogadták, majd a résztvevők egy viszonylag könnyű, 28 kilométeres biciklitúrára indultak Miházára, ahol meglátogatták az egykori ferences kolostort és templomát, a régészeti parkot és a Csürszínházat. Csupán egy hétvégi kiruccanás volt, amelyre bárki benevezhetett, és amelyen a kedvező időjárásnak köszönhetően végül félszázan vettek részt, köztük több kisgyermekes család. Az állandó cél az, hogy minél többet tartózkodjanak és mozogjanak a friss levegőn, a természetben, és minél többen használják a kerékpárt – mondta el lapunknak az eseményt követően a szervezők egyike, Miklósi Róbert.

Az önkormányzat is partner

A kisgyermekes kerékpározó családok között ott találtuk Nyáradszereda polgármesterét is. Kérdésünkre Tóth Sándor elmondta: azért vesznek részt ezeken a túrákon, mert ilyen szellemben szeretné nevelni gyermekeit is. Nemcsak a sportolás, mozgás és az együttlét volt fontos, hanem az is, hogy helytörténetet is tanulhassanak. Polgármesterként is jónak tartja, ha a civil szféra irányából olyan kezdeményezések érkeznek, amelyek nevelik a közösséget, és örül, hogy a helyi tanácsosok is felvállalják ezeket. A részvétel várakozáson felüli volt, és nemcsak ennek örültek, hanem annak is, hogy az önkormányzat is felkarolhatja ezeket az eseményeket – tette hozzá.

Amikor Nyáradszeredában nagyobb útépitések voltak, odafigyeltek arra, hogy az úttestet kiszélesítsék, a padkát is leaszfaltozzák, és azon kerékpársávot alakítsanak ki. Ez megtörtént a Rózsák útján, de következik egy másik nagy útjavítási beruházás, és akkor a megyei út mentén ugyanezt sze-

retnék a város Szováta felőli kijártaig is, hogy igazán kerékpárbarát lehessen a település – egészítette ki a városvezető.

Egyre többen igénylik

A Nyáradszeredában szervezett kerékpártúrák kezdeményezője és mozgatórugója évek óta Siklódi Csaba helyi tanácsos, aki maga is mindig részt vesz azokon a családjával együtt. Az ő ötletük volt az, hogy Nyárádmunte Fesztiválok keretében sporttal kapcsolatos programok is helyet kapjanak, amelyek megmozgatják a helyi közösséget. Így került be a fesztivál rendezvényei közé az is, hogy évente egy-egy túra során bebarangolják a vidéket, mert rájöttek, hogy sokan nem ismerik a környező félreeső településeket. Az eseményeknek mindig pozitív volt a visszhangja, sokan jelezték, hogy máskor is szívesen részt vennének. Az idei túra után is hasonló kérések voltak, ezért úgy döntöttek, hogy szerveznek egy újabbat, a nyári vakáció lezárására pedig kiváló alkalom a biciklizés. Mivel Miházára a gyerekek számára is megfelelő nehézségű és távolságú



A Nyárádmunte Fesztivál egyik állandó programja a vidék kistelepüléseire szervezett csoportos kerékpározás. Fotó: Nyárádmunte Fesztivál (archív)

túracélpont, mellette döntöttek. Ott egy régész és a megyei múzeum egyik munkatársa bemutatták a feltárt régészeti leleteket, ugyanez a személy a helyi katolikus egyház gondnoka is, így a kolostortemplomot is meglátogathatták, majd Szélyes Ferenc mutatta be az érdeklődőknek az általa létrehozott Csürszínházat. A szervezők tartottak attól, hogy a fesztivál idején tartott biciklizés után ezúttal kevesen vesznek részt az eseményen, de végül szép számban összegyűltek, még marosvásárhelyiek is csatlakoztak hozzájuk.

Siklódi Csaba szerint egyre több szeredai kedveli meg az ilyen programokat, mind több embert érdekel a kerékpározás, van, aki sportként hétvégenként hosszabb távokat is leteker, mások alternatívát látnak benne a városban belüli közlekedésre, és ők maguk is szívesebben viszik kerékpárral iskolába a gyermekeiket. A szeredaiak mindig szerettek kerékpározni, ma is sokan ezzel járnak munkába. Bár már szinte mindenki számára elérhető eszköz a saját autó, vannak, akik el is kényelmesedtek miatta, sokan rájöttek arra, hogy a kerékpá-

rozás egy egészséges közlekedési forma.

Siklódi Csaba azt is elmondta, hogy amikor ezeket a kerékpártúrákat elkezdték szervezni, nem titkolt szándékuk volt, hogy felhívják a városvezetés figyelmét a kerékpározásban rejlő lehetőségekre, és arra, hogy sokan szívesen tekernek, s ezért érdemes az infrastruktúrát ilyen irányban is fejleszteni. Végül, amikor utakat javított az önkormányzat, biciklisávokat is felfestettek, ami hasznos dolog, és a jövőben is szempont kellene legyen, hogy a kerékpárosoknak is közlekedési lehetőséget biztosítsanak az autók mellett – taglalta a helyi tanácsos, aki méltatta a városvezetés hozzáállását, amely a kerékpártúrák alkalmával kellemesebbé teszi a feltételeket, vagy akár szervezési kérdésekben kéri a szomszédos önkormányzatok segítségét is.

Azt is megtudtuk: szeptemberben még terveznek egy kerékpártúrát, és van egy online felületük is (Nyárádmunte – két keréken), amely megkönnyíti a szervezést. A céljuk az volna, hogy tavasztól őszig legalább kéthavonta legyen egy-egy nyárádmuntei biciklitúra.



Szeptember első hétfőjén is félszázan vettek részt a kerékpártúrában

Fotó: Tóth Sándor

Közkedvelt bábszínész az Ariel színház élén

Szabó Dániel egy új út kezdetén

Amint arról lapunkban is hírt adtunk, Szabó Dániel bábszínész személyében új igazgatója van a marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínháznak. A május elején tragikus hirtelenséggel eltávozott korábbi intézményvezető, a bábszínházat negyedszázadig igazgató Gavril Cadariu helyébe lépő művésszel az új szerepkör kihívásairól, a meglévő értékek megőrzéséről és újak teremtéséről beszélgettünk.

Nagy Székely Ildikó

– Mi motivált, hogy jelentkezzen a Maros Megyei Tanács által meghirdetett versenyvizsgára, és hogyan éled meg az új helyzetet?

– Egyelőre elég ambivalens érzések kavarnak bennem. Főleg arra vagyok kíváncsi, hogy hogyan fogom tudni összeegyeztetni az intézményvezetést a bábszínészettel, hiszen ezután is játszani fogok, az új évadban mindenképpen, de a továbbiakban sem szeretnék erről lemondani. Amikor az Ariel vezetőségében szóba került, hogy engem javasolnának az igazgatói tisztségre, mint fiatal, lendületes, két nyelven beszélő kollégát, az volt a legnagyobb kérdésem, hogy ugye, akkor nem kell a színpadot otthagynom, ugyanis továbbra is ez az, amit a legjobban szeretek. A későbbiekben persze elvállalok, hogy mennyire tudom hosszú távon ellátni mindkét feladatot.

– Egyből igent mondtál vagy tétoztál?

– Nem mondtam egyből igent, hanem nagyon gyorsan elkezdtem mérlegelni a pró és kontra érveket. Kisgyermekes családapaként azt is figyelembe kellett vennem, hogy mennyit kell majd feláldoznom abból az időből, amit eddig a családomra szántam. Persze a párommal is megbeszéltem az új helyzetet, ő pedig nagyon klasszul állt hozzá a dolgokhoz, teljes mértékben támogatott. Ami a színpadi játékot illeti, a kollégáim megnyugtattak, hogy annak idején Gabi is rendezett, sőt akár egy hétre is el tudott menni rendezni más társulatokhoz, mert az itthoni társulati tagok mindenben a segítségére voltak. Amúgy az intézményvezetésre való felkészülésben, a betanulásban engem is nagyon támogattak a kollégák. A gazdasági igazgatónk, Claudia Chibelea rengeteget dolgozott az utóbbi hónapokban, ugyanis ő látta el az ideiglenes intézményvezetői feladatokat. Nagyon hálás vagyok neki, ahogy a többi vezetőségi tagnak is – Orzán Ilona főkönyvelőnek, Székely Katalin művészeti vezetőnek – azért az emberfeletti munkáért, amit azért végeztek, hogy ne érezze a közönség, hogy nincs igazgatónk, gyakorlatilag fej nélkül maradt a bábszínház. Persze, közben megjött a vakáció, így nem voltak állandóan előadások, de ilyenkor folynak a háttér munkák, az új évad előkészítése, az időpontok egyeztetése, illetve a felmerülő produkciók kihívásainak megoldása.

Rálátni az egész rendszerre

– Az Ariel színház új igazgatójaként mi jelent számokra a legnagyobb kihívás?

– A menedzseri feladatok ellátása adminisztratív, logisztikai és egyéb szempontokból önmagában hatalmas kihívás, hiszen most kerültem életemben először egy kulturális intézmény élére. Eddig nem kellett költségvetéssel foglalkoznom, bár



Fotó: Nagy Tibor

nyilván hozzánk is eljutottak ezzel kapcsolatos információk, például tudtuk, hogy éppen miért nincs pénz valamire, illetve hogyan kell ilyenkor alternatív megoldásokat keresni. Most viszont az egész helyzetet át kell látnom, még akkor is, ha nem a menedzser feladata mindent megoldani, és egy jó csapat van mellettem, amire sok mindenben számíthatok. Mindenesetre igyekszem minél hamarabb átnézni, megtanulni a törvényeket, illetve a belső működési szabályzatot, és a közeljövőben egy menedzserkursusra is beiratkozom Bukarestben. Egy másik nagy kihívás, hogy a román társulat működését eddig nem tudtam úgy követni, ahogy a magyar társulatét, amit viszont elég jól ismerek. Gabi fantasztikus tudással és kapcsolatrendszerrel rendelkezett a román színházi élet terén, igyekszem átvenni ezt az örökséget, és ebben is számítok a kollégák segítségére. Persze a jelenlegi trendekhez is fel kell zárkóznom, hogy pontosan tudjam, mit szeretnek a nézők, milyen irányban neveljük őket, hiszen egy színház együtt nő a közönségével. Egy kicsit mi is tanulunk a nézőktől, és egy kicsit ők is alkalmazkodnak hozzánk. Gabinak is az volt az elve és a menedzsmeni stratégiája, hogy nem muszáj csak a megszokott dolgokat színpadra vinni, új formákkal, másféle színházi nyelvezettel is próbálkozni kell, és így apránként egymáshoz idomulunk a nézőinkkel.

Gyerekbarátibbá tenni a teret

– Az újításoknál maradván, mi az amit megváltoztatnál az Ariel életében?

– Az egyik legnagyobb problé-

mánk, amiről tudtam is, meg nem is, az, hogy nincs elég raktárhelyiségünk. Minden színházban – de nálunk, ahol két társulat is működik, különösen – sok a díszlet. Mivel igyekszünk minél színesebbé tenni a repertoárt, mindkét társulatunk 5-6 előadást tart készletben, és valamennyi előadásnak külön díszlete van, amit valahol tárolni kell. Az egyik raktárpépületünk nagyon közel van, éppen a székelyünkkel átellenben, viszont nem elég nagy, és úgy látom, hogy a bérleti díja is elég drága. A helyhiány miatt a bábszínház épületében sok teret raktárként kell felhasználni. Ezt a problémát szeretném, amennyire lehet, minél hamarabb megoldani, hogy akár támogatást kérve, akár pályázati úton vásárolhassunk az intézménynek egy új raktárhelyiséget. Így a meglévő tereink visszakaphatják az eredeti rendeltetésüket, a konferenciaterem például újra konferenciateremként működhet, és a ruhatárat, illetve a körülötte levő részt is újra felszabadíthatjuk és ruhatárként használhatjuk. Egy gyereksarkot is kialakíthatnánk, hogy színesebbé, barátságosabbá tegyük a kis nézőink számára a teret, sőt akár a stúdióterem melletti várótermet is feldobhatnánk, hiszen ide 4 év alatti kisgyermekkel szoktak jönni a szülők, és amíg bejöhettek a terembe, le lehetne foglalni a toporgó, visító apróságokat. Persze ezekkel az elképzelésekkel kapcsolatban vannak bizonyos megszorítások, hiszen a székelyünk műemlék épület, tehát a struktúrán nem lehet nagyon sokat változtatni, a berendezés viszont annál inkább. Bizonyára összedugjuk majd a fejünket, hiszen mindkét társulatban sok kreatív ember dolgozik, és valószínű, hogy házilag is meg tudjuk valósítani ezeket az elképzeléseket, ha pedig nem, akkor külső segítséget kérünk. A másik dolog, amit megoldanék, apróságnak tűnhet, de számomra fontos. Minden bábszínházban, ahol megfordultunk, valahol az előtérben ki vannak téve a társulati tagok fényképei, a nézők számára láthatatlan műszaki személyzetet is beleértve. Úgy gondolom, hogy ők is megérdemlik, hogy a közönség megismerje őket, ezért szeretném, ha nálunk is lenne egy ilyen fotósorozat a két társulat minden tagjával, és természetesen Gabi képével, hiszen ő, a szellemiség, amit képviselt, továbbra is velünk marad.



Szabó Dániel mint János vitéz

Forrás: teatrul Ariel.ro

Gyermekopera, tantermi előadás, western mesejáték

– Beszéljünk egy kicsit az Ariel színház új évadáról, a várható bemutatókról.

– A magyar társulattal nemsokára elkezdjük *A varázsfivola* című gyermekopera előkészítését Király István rendezésében. Ez egy egészen új műfaj a társulatunk életében, így színészként félelemmel vegyes izgalommal nézek elébe a próbafolyamatnak. Természetesen nem a teljes Mozart-művet vesszük színpadra, csak bizonyos részleteket úgy, hogy az előadás élvezhető legyen a kis közönség számára, viszont az eredeti zene és librettó felhasználásával. A bemutató tervezett időpontja november 3. Ezután máris nekifogunk Gyevi-Bíró Eszterrel egy tantermi előadás színpadra állításának. A darab munkacíme: *Atya, fiú*. A premiert december 13-ra tervezzük. Ugyanakkor Halasi Dániel is jön hozzánk rendezni ebben az évadban Szabó Attilával, aki a tervezett darab – egy westernszerű mesejáték – dramaturgia lesz. Emellett tervben van egy közös projekt a pécsi Bóbita Bábszínházzal. Amennyiben a pályázatunk nyertes lesz, Bonczidai Dezső kollégám a pécsi társulattal és a miénkkel is meg fog rendezni egy előadást. A román társulatnál még nincs minden előadás leszögezve, de ott is valószínűleg három bemutató lesz ebben az évadban a felújított darabok mellett: az *Óz, a nagy varázsló* Apostolache Zeno rendezésében, továbbá Alina Nelegának egy felnőttelőadása az Underground-program keretében, Oana Leahu rendezésében pedig *Az óriásrettek* című mesejáték, de ez még nem biztos.

– Milyen előadásokkal indítjátok az évadot?

– Szeptember 21-én, szombaton délelőtt 11 órakor az Erdélyi Mesterek Ünnepén a Bonczidai Dezső rendezte, felújított *Vándor Miska* című városi bábjátékot adjuk elő a várban. A Nyomda utcai székelyünkön októberben kezdődik az évad, a szintén felújítás alatt levő *A varázstűkör* című előadást játsszuk. Felújításra kerül Cseke Péter kollégám *Kerekérdő közepében* című egyéni darabja is, ami ezután stúdiótermi előadás lesz.

– Vannak-e tervben a közeljövőben kiszállások?

– Egyelőre a román társulatnál van több vendég szereplés kilátásban, szeptember végén Ploiești-re mennek a *Jancsi és Juliskával*, a későbbiekben pedig a *Păcală*t viszik a sepsiszentgyörgyi Andrei Mureșanu színházba. Az Ariel két társulatának közös táncszínházi produkcióját, a *GGworldot* Kolozsváron mutatjuk be. Jövőre Békéscsabára volt meghívva a *János vitéz*, a részletek még nincsenek leszögezve, de én szeretném, ha ott bemutatnánk, mert nagyon közel áll a szívemhez ez az előadás.

Új energiák, partnerkapcsolatok

– Szükség van-e jelenleg fiatal, pályakezdő bábszínészekre az Arielnél?

– Egyértelműen szükség van. Jelenleg minden hely be van töltve a társulatnál, de dolgozunk azon, hogy az elkövetkezőkben legalább egy, de akár két fiatal főszínészt is fel tudjunk venni. Mindig örülünk a Művészeti Egyetemről szakmai gyakorlatra érkező hallgatóknak, akikkel szerepszerződést kötünk.

– Milyen más intézményekkel

alakítható még ki az elkövetkezőkben partnerkapcsolat?

– Megkerestek a marosvásárhelyi állatkerttől, hogy az idei Mikulás-programjukban szerepeljünk egy nonverbális előadással, ezt nagyon jó ötletnek tartom. Tudomásom szerint a Filharmónia igazgatója, György Levente is szívesen együttműködne velünk, természetesen erre is nyitott vagyok. Ami a határon túli kapcsolatokat illeti, nagyon jó az együttműködésünk a már említett pécsi Bóbita Bábszínházzal, és a Budapest Bábszínházzal is jóban vagyunk, többször meghívtak a fesztiváljaikra. Ez nyilván azt is magával vonja, hogy olyan kiváló magyarországi rendezők jönnek hozzánk színpadra állítani egy-egy előadást, mint Vidovszky György, Bartal Kiss Rita, most pedig a dramaturgként érkező Szabó Attila. Ugyanakkor Gabinak és Alinának köszönhetően az Ariel benne van egy páneurópai projektben, ami drámaírást és rendezést is magában foglal. Ennek a partnerségnek olasz-, spanyol- és lengyelországi, valamint szlovén színházak is tagjai. Mindenképpen szeretnénk folytatni vagy akár továbbfejleszteni Gabinak ezt a tervét.

János vitézes elindulások

– Mi az az útravaló, amit a bábszínház korábbi igazgatójától kaptál, és mindenképpen megőriznél?

– Gabi az emberek embere volt. Nagyon alázatosan, tisztelettel vezetett az intézményt, ezt minden megnyilvánulásában érezhettük. Azokon a gyűléseken, amelyeken közérdekű információt osztott meg mindkét társulattal, nemcsak románul, hanem magyarul is elmondta, bár tudta, hogy értjük, amit románul mond. Szinte mindig mosolyogva jött be a színházba, mindig mindenkinek köszönt, megkérdezte, hogy vagyunk. Mindig lehetett rá számítani, és ha valamilyen problémával küszködöttünk, megpróbálta megoldani. Én is ezt a vonalat szeretném követni, bár én egy más személyiség vagyok, és ha megfeszülök, akkor sem leszek soha Gabi, de remélem, hogy ezt nem is várja el senki tőlem, még akkor sem, ha sok mindenben majd hozzá hasonlítanak. Ez elkerülhetetlen, ha valaki 25 évig egy intézmény élén volt. Nem könnyű tehát a dolgom, de igyekszem másképpen kompenzálni azokat a dolgokat, amikben Gabihoz képest hátrányban vagyok.

– 2023 márciusában óriási váll

lás volt egyedül előadni Petőfi János vitézének teljes szövegét. Úgy érzem, a szeptember 23-án életbe lépő igazgatói kinevezésed is egyféle János vitézes elindulás.

– Nem vagyok egy törtető típus, így az életembe mindig felkérés formájában jöttek az új kihívások. A János vitéz esetében is a rendező, Barabási Olga elmondta, hogy rám gondolt, aztán megkérdezte, hogy elvállalom-e a feladatot. De az Ariel színházhoz való kerülésem is hasonlóan történt, az akkori tanárom, mostani kollégám, Szölösi-Pénzes Szilárd noszogott, hogy jöjjünk. Érdekes módon akkor is a János vitéz volt az első előadás, amiben két évfolyamtársammal játsztunk. Az igazgatói tisztség megpályázását is egy lehetőségként élem meg, ami azt szolgálja, hogy egyrészt bizonyítsak, másrészt segítsem azt a közönséget, amelytől olyan sokat kaptam. Nem mindenkinek adatik meg, hogy ilyen fiatalon egy jól működő intézmény élére kerüljön, és egy jó dolgot könnyebb továbbfejleszteni.



Szerkesztette: Benedek István

Elkezték a hulladékudvar építését Csittsentyivánon

Csittsentyiván határában, a Kőbánya utca végén hulladékudvar alakít ki az önkormányzat. A létesítményt uniós forrásból építik meg, ahova a háztartásokban keletkezett, szelektíven gyűjtött újrahasznosítható és egyéb speciális hulladékot (amit a köztisztasági vállalat nem visz el a kapuból) be lehet szállítani. Például gumiabroncsot, nagyobb volumenű műanyagot, papírt, bútort, festékesdobozokat, magánszemélyek lakásfelújításából származó törmelékot. Ezeket a hulladékokat konténerbe gyűjtik, majd elszállítják, feldolgozzák és értékesítik.

A működési elv tiszta, viszont a működési szabályzatot még nem szögezték le. A hulladékudvar vagy az önkormányzat, vagy egy megbízott cég fogja működtetni.

Az önkormányzat azzal a céllal pályázott erre a létesítményre az országos helyreállítási alapból, hogy a község környezete tisztább legyen, és a lakosok ne kényserüljenek illegális lerakókba vinni a szemetet.

Jelenleg a terepegyengetés zajlik, teherbírási méréseket végeznek. (mezey)

Csődgondnokság alá kerül a Titanicot gyártó hajógyár

Csődgondnokság alá kerül az észak-írországi Harland and Wolff hajógyár, amely a világ egyik leghíresebb hajóját, a tragikus sorsú Titanicot is építette.

A cég hétfői bejelentése szerint a csődvédelmi eljárás a vállalatcsoportot összefogó Harland and Wolff Group Holdings központját érinti, a cég négy gyára – a belfasti üzem, ahol az 1912-ben elsüllyedt Titanic is készült –, valamint az angliai és a két skóciai telep folytatja működését.

A cégvezetés tájékoztatása szerint megalapozott az a várakozás, hogy a vállalatcsoport új tulajdonosi irányítás alatt működhet majd tovább.

Az értékesítési eljárást a Rothschild & Co. pénzügyi szolgáltató végzi. A pénzügyi intézet hétfőn közölte, hogy máris számos potenciális befektető jelezte érdeklődését a Harland and Wolff részbeni vagy teljes felvásárlása iránt, és az első pályázati fordulót hamarosan kiírják.

Meghaladta a 4,5 milliárd eurót az Ukrajnának nyújtott EBRD-finanszírozások értéke

Meghaladta a 4,5 milliárd eurót az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) által a háború kezdete óta Ukrajnának nyújtott finanszírozások értéke.

A közép- és kelet-európai gazdaságok, valamint az egykori szovjet térség átalakulásának támogatására 1991-ben életre hívott londoni pénzügyi intézet pénteki tájékoztatása szerint a bank alelnöke, Matteo Patrone a felső vezetés több más tagjával együtt a héten Kijevbe látogatott, ahol az ukrán kormány képviselőivel, köztük Denisz Smihal miniszterelnökkel és nagy ukrán energiavállalatok vezetőivel tárgyalt az ukrániai áramtermelő létesítmények ellen intézett nagyszabású orosz támadások nyomán.

Az EBRD a tárgyalásokról szóló beszámolójában közölte, hogy elérte a 4,6 milliárd eurót a háború kezdete óta Ukrajna számára hozzáférhetővé tett EBRD-folyósítások értéke.

Az ismertetés szerint ebből a támogatási összegből a londoni bank egymilliárd eurót a három nagy energiaipari csoport, az Ukrenergo, a Naftohaz és az Ukrohydroenergo számára folyósított.

Az EBRD bejelentette azt is, hogy 690 millió euró értékig terjedő finanszírozásokra vállalt garanciát ukrán bankok számára, lehetővé téve, hogy ezek a

bankok kockázatmegosztással nyújtsanak hiteleket a kritikus fontosságú ukrániai ágazatoknak.

A londoni pénzügyi intézet tájékoztatása szerint a garanciavállalási konstrukció elsődleges célja az ukrániai élelmiszer-ellátási biztonság fenntartása.

Az EBRD – Ukrajna legnagyobb intézményi befektetője – az orosz invázió kezdete után nem sokkal legalább 3 milliárd eurós finanszírozási programot hirdetett meg Ukrajna számára a 2022–2023-as időszakra, de az ukrán realgazdaságnak folyósított EBRD-támogatások értéke már tavaly októberben elérte ezt a kitűzött célt.

Az EBRD kormányzótanácsa, amelyben a bank részvényes országai és szervezetei vesznek részt, tavaly decemberben jóváhagyta az igazgatóság által az ukrániai támogatási programok folytatására kért 4 milliárd eurós tőkeemelés.

A december 31-én életbe lépett tőkeemelés nyomán a bank befizetett alaptőkéje 34 milliárd euróra emelkedett.

A tőkeemelés az EBRD számításai szerint lehetővé teszi, hogy a bank a háborús időszakban éves szinten hozzávetőleg 1,5 milliárd eurót, az újjáépítés megkezdése után évente 3 milliárd euróig terjedő finanszírozást nyújtson Ukrajnának. (MTI)

Magyarország az Európai Mesterséges Intelligencia Testület első levezető elnöke

Az Európai Unióban augusztusban lépett hatályba az „AI Act”, azaz a Mesterséges intelligencia (MI) rendelet, a jogszabály célja, hogy egyensúlyt teremtsen a technológiai fejlődés előmozdítása és a biztonságos alkalmazás feltételeinek garantálása között – hívta fel a figyelmet hétfői közleményében a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM).

A rendelkezések nagy többségét a tagállami felkészülési feladatokra szabott két éves időszakot követően, 2026-tól kell majd alkalmazni.

Az MI rendelet végrehajtásának felkészülési folyamatában jelentős szerepet játszik az EU tagállamainak képviselőiből álló Európai Mesterséges Intelligencia Testület, amely hidat képez Brüsszel és a tagállamok között, ezáltal segítve a rendelet végrehajtását, az ahhoz kapcsolódó ajánlások kidolgozását és a hatósági gyakorlatok egységesítését.

Az Európai Mesterséges Intelligencia Testület nemrég elfogadott eljárásrendje szerint Magyarország folyamatban lévő soros elnökségére tekintettel hazánk tölti be a testület levezető elnöki tisztségét 2024 végéig.

Jelenleg az unió összes tagállama célzottan készül a rendelet gyakorlati alkalmazására. A felkészülés az

EU egésze számára kihívást és egyben feladatot is jelent, hisz az MI rendelet a témát érintő első szabályozásként nem rendelkezik korábbi mintákkal vagy bevett gyakorlatokkal, így a részletek kidolgozása közös erőfeszítést kíván – magyarázta az NGM.

A magyar álláspont szerint az MI rendelet erős jogi kereteket nyújt a mesterséges intelligencia biztonságos és felelős használatához.

Az NGM közleménye úgy fogalmaz, hogy „elkötelezettek vagyunk amellett, hogy az MI rendelet végrehajtását oly módon kell megszervezni, hogy a hazánkban is kialakítandó szervezeti keretek erősítsék a kv-k versenyképességét, és elősegítsék a gazdasági növekedést. Levezető elnökként kiemelt kötelességünk e közös uniós érdekek érvényre juttatása, valamint a teljes európai MI ökoszisztémával kapcsolatos folyamatos párbeszéd fenntartása.”

Magyarország és az EU is abban érdekelt, hogy az MI rendelet végrehajtása megfelelően szolgálja mind a biztonságos alkalmazás követelményét, mind pedig a gazdasági célkitűzések megvalósulását, hozzájárulva ezzel a magyar és európai versenyképesség dinamikus növeléséhez – fűzte hozzá az NGM. (MTI)

Sikeres volt az Ecofin budapesti tanácskozása

A pénzügyminiszterek budapesti találkozója minden szempontból sikeresnek tekinthető, mind a résztvevők körét, mind a megbeszéléseken elhangzottakat illetően – mondta Varga Mihály pénzügyminiszter a Gazdasági és Pénzügyi Tanács (Ecofin) pénteki, budapesti tanácskozását követő sajtótájékoztatóján.

Varga Mihály felidézte, hogy kreatív ötletek hangzottak el a magyar elnökség akadályozására, ennek ellenére minden tagállam és szinte minden tagállam jegybankja magas szinten képviseltette magát. Jelen voltak az IMF, az OECD, az EBRD, az EIB és más vezető pénzügyi szervezetek vezetői.

A találkozó informális volt, ami azt jelenti, hogy döntések ez alkalommal nem születnek, a résztvevők nagy száma viszont annál nagyobb sikernek tekinthető – mondta.

Hozzátette: több idő és lehetőség nyílt ugyanakkor arra, hogy részleteiben megvitassanak több sarkalatos kérdést. Lehetőség nyílt olyan elmélyült viták lefolytatására, amelyeknek a későbbi üléseken lesz majd hasznuk. A mostani tanácskozások átgondoltabb későbbi döntéseket tesznek lehetővé – jelezte.

Rámutatott: Európa a legfrissebb adatok szerint erősen lemaradt a világ más régióihoz képest. Az EU éves növekedése jelenleg rendkívül gyenge, valahol a fél és az egy százalék között van. Az Egyesült Államok gazdasági növekedése az

EU-hoz viszonyítva durván ötszörös, Kínáé pedig körülbelül tízszeres. Ezek a számok pedig azt is mutatják, hogy a világgazdaságban Európa szenved meg a leginkább a háború negatív hatásait – mutatott rá.

Kitért arra, hogy a magyar elnökség minden témát az európai versenyképesség megerősítésének szemszögéből vizsgál, tehát a soros elnökség prioritásai mind összefüggnek ezzel az alapkérdéssel.

Ezek a prioritások az európai védelempolitika, az unió bővítésének kérdése, az illegális migráció megfékezése megfelelő határvédelemmel, a súlyos demográfiai problémák megoldása, a belső területi egyenlőtlenségek felszámolása, valamint az agrárgazdaság védelme és egy megfelelő stratégia kidolgozása – sorolta.

A tárcavezető közlése szerint a tanácskozáson az első téma a zöldségtermelés volt, a zéró karbonkibocsátás elérése 2050-ig. Ehhez becslések szerint a koronavírus-járvány előtti időszakhoz képest meg kell duplázni a ráfordításokat. A források bővítésének egyik kézenfekvő eszköze a lakosság készpénzben vagy folyószámlákon tartott megtakarításainak becsatornázása.

További feladatként szóba került a klímapolitikai intézkedések áttekinthetőbbé tétele, valamint az európai energiapiac egységesítése – tette hozzá.

A második témakör Európa előregedésének megállítása,

amivel az a versenyképesség és a pénzügyi stabilitás számára egyaránt kihívást jelent. Ez a probléma kivétel nélkül minden uniós tagországot érint. Az előregedés folyamata kedvezőtlenül hat a termelékenységre, így az egyre nagyobb volument képviselő nyugdíjak kifizetésére is.

Veszélyezteteti az adósság finanszírozhatóságát és felborítja a munkaerőpiacot – fejtette ki a miniszter, aki a probléma kezelésére példaként a magyar családpolitikai rendszert említette.

A tárcavezető közölte: a harmadik téma az alacsonyabb jövedelmű országok támogatása az adósságkezelésben. Ez a célkitűzés teljes összhangban áll azzal a magyar állásponttal, hogy nem a bajt kell Európába hozni a migráció támogatásával, hanem a megoldást kell oda vinni, ahol a baj keletkezett.

Ugyanis itt elsődlegesen olyan elmaradottabb térségek országairól, például afrikai országokról van szó, amelyek jelenleg az Európába irányuló migrációban küldő országként szerepelnek. Magyarország következetesen azt az álláspontot képviseli, hogy a tömeges migráció növeli a problémákat. A magyar álláspont szerint a romló népesedési folyamatok okozta gazdasági kihívásokat viszont nem migrációval, hanem családpolitikával kell orvosolni.

A budapesti találkozó közelebb vitt a felvetett problémák megoldásához uniós szinten – összegezte a tárcavezető. (MTI)

Gasztrokaland Borospatakán

(Folytatás az 1. oldalról)

És akkor vágjunk bele a gasztrokalandba!

A borospataki eltérőnél parkolót alakítottak ki, mert a szűk utcán nem fértek volna el az autók a skanzen közelében. Az utca elején felállított kapun azok léphettek be, akik napi- vagy az egész fesztiválra érvényes jegyet váltottak. Innen gyalog vagy szekéren lehetett megtenni az utat a helyszínig. Aki életében először vagy csak ritkán utazik így, annak külön élmény volt a szekerezés, mintegy bevezető a gyimesi hangulatba.

A meteorológusok előrejelzése ez alkalommal sem vált be, ahogy a borospataki skanzenbe érkeztünk, kisütött a nap, s amíg a fesztivál helyszínei, standjai, sátrai között bókászunk, ragyogóan sütött a nap.

Laska csőre töltve, vadító szarvasmarha

A fesztivál teljes kínálatát pár óra alatt nem lehetett teljesen „körbejárni”. Am azokat a séfeket, akiket alkotás közben „kaptunk el”, mindenképpen megszólaltattuk.

Elsőként a marosvásárhelyi Diavolo Grill House standjánál álltunk meg, ahol a séf éppen főzött. Négy ételt kínáltak. Az első laska csőre töltve, azaz csőtészta érlelt Black Angus marhahússal töltve, a második pacal-

dolgozzuk fel, vannak késztermékeink, félkésztermékeink, ezeket a nyárádmagyarósi bemutatóüzletünkben és a marosvásárhelyi partnerüzletekben lehet megvásárolni, például a Petry, a Merkur üzletekben és a Jeddí úti Tordai húszületben.

Vadkeleti báránycsorba és szarvasbél-szín tárkonyos szósszal

A debreceni IKON és a miskolci Leves Gasztroműhely idén közösen érkezett a fesztiválra. Az idei tematikájuk a bárány volt, így mindhárom ételük bárányból készült. A bárányt Hargita megyéből, Ivóból, a Berke cégtől vásárolták, elvitték Magyarországra, ott feldolgozták, s feldolgozott állapotban hozták vissza a fesztiválra.

– Készítettünk egy bárányburgert, amibe gyergyóújfalusi érlelt sajt került. Ezt a Tejbánya cég három hónapig érlelte. Emellé hurutos majonézt és sült kápiát tettünk, ami jellemző a környékre. A másik egy érdekesség, a hargitai kalamári, ami nem másból, mint báránypacalból készült. A pacalt megabáltuk, csíkokra vágtuk, majd pankomorszában kisütöttük, mint a kalamarit. Mellé tintahalintás majonézt és citromot kínálunk. Ennek ízvilága visszaadja a kalamári ízt. A harmadik a vadkeleti báránycsorba, ami fejből, báránycsőről készült, s amit huruttal, citrommal, citromfűvel ízesítettünk. A csor-



Petry-örömfőzde

rászdát Lengyel László Levente működteti, ő a cukrász. Négyféle süteménnyel érkeztek a fesztiválra, három „gyümölcscsel” és egy tortaszelettel.

A gyümölcsöket úgy kell elképzelni, hogy mindenik belsejében olyan gyümölcs-püré

Fotók: Mezey Sarolta

a budapesti Gerbeaud cukrászda is, finomságainak nagy keletje volt.

A piculáját!

Szóljunk az árakról is. Fesztiválárak voltak, borsosak, piculában megszabva. A gyimesi picula 20 lejnek felelt meg, tehát ha valaki kóstolgatni akart, akkor nem fukarkodhatott a piculákkal. Egy hurutos stroganoffos étel, amit csodálatosan tálaltak, de mindössze 130 g volt, 3 piculába került. Egy málnás tortaszelet, a túros bóc például 1 picula volt, de egy ordás-kapros lepényszelet csak fél piculát kóstált. Azt is el kell mondani, hogy az emberek nem fukarkodtak, vásároltak, kóstoltak, az asztalokat mind elfoglalták. Ami a belépőket illeti, ezek sem voltak olcsók, a szombati napi jegy 149 lej, míg a teljes fesztiváljegy 219 lej volt.

A fesztivált számos „kockaasztal”-beszélgetés színesítette a gasztronómiáról és koncertek is voltak, többek között Szalonna és bandája, a Sarmalele Reci és Boban Markovic zenekara, valamint a Bagossy Brothers Company szórakoztatta a fesztiválózókat.



pörköltből készült kolbászos csoda kürtőágyon, a harmadik vadító szarvasmarha, azaz szarvas- és marhahúsvadas gőzombócban, a negyedik erdélyi lakoma Black Angus oldalassal, örmény hurutos stroganoff-fal és érlelt túros puliszkával.

– Nagyon népszerű az örmény hurutos stroganoffos Angus oldalas, sokan megkóstolták. A stroganoffba házi uborkát, petrezselymet, hagymát tettünk, amit a Boósi farmról szereztünk be. A hurut Gyergyóból származik, házi tejfölt és négyféle gombát tettünk bele – mondta Falvai János séf, miközben a stroganoffmártást készítette. Ez utóbbi „ételköltemény” annyira különlegesnek tűnt, hogy meg is kellett kóstolni!

A stand mellett a nyárádmagyarósi Angus farm ügyvezetője, Tana Huba is bekapcsolódott a beszélgetésbe.

– Mi szolgáltatjuk az Angus marhahúst, ami különleges marhaféle. Skót eredetű genetikával rendelkezik, nagyon jól alkalmazkodott az itteni viszonyokhoz, jó növekedésű, és prémium kategóriájú húst szolgáltat, érdemes foglalkozni fele. A húst az üzemünkben

bába betétként báránnyal töltött fülecske került – mondta Tür Adám, az IKON Debrecen vendéglő séfje, aki hozzátette, hogy harmadszor vannak a fesztiválon, amit egy színvonalas rendezvénynek tart. Tetszett, ahogyan a helyi emberek érdeklődtek, kíváncsiak voltak az ételekre. A székelyek, az erdélyiek, a magyarországiak és a román vendégek egyaránt kedvesek, jól fogadták a bemutatott ételeket.

Miközben az említett standoknál beszélgettünk, a Petry örömfőzdeben kezdődött az örömfőzés. Híres séfek dolgoztak itt, előttük nagy üstökben húsleves gyöngyözött. A Pro Economica rendezvénycsűrében újabb különleges főzést láthattunk. Itt Lőrincz Szilárd, a brassói One Soul vendéglő séfje szarvasbél-színből készített egy különleges fogást, amihez tárkonyos szósz, sült és savanyított gombát tálalt.

Málnatorta szilvapálinkába áztatott aszalt szilvás piskótával

Egy másik standnál a csíkszeredai Málna cukrászda kínálta különlegességeit. A cuk-

van, amit ábrázol. Ezt egy fehér csoki mousse veszi körül, amit fehér csokival vontak be. A málnás változat tonkababbal volt ízesítve; a körte szegfűszeggel, karamellel, a barack pedig mandulával. A tortaszelet alját egy szilvapálinkába áztatott aszalt szilvás piskótaréteg képezi, levendula, málna és fehér csoki van benne. Tetejére finom málnaszelvé került. Isteni volt!

Hagyományos: ordás-kapros lepény és álivánka

A méréfalvi Róza mama hagyományos lepényei is felkeltették a látogatók érdeklődését. Helyben, a felhevített kemence fenekén sütötték a túros, grízes, fahéjas, ordás-kapros, szilvás és tehéntúrós kelt tésztás lepényeit. Ezt a lepényt a mai napig készítik a faluban esküvőkre, keresztelőkre. Az ordás-kaprosat kóstoltuk meg, egy szelet nem is volt elég!

A hagyományos kínálatban volt még lucskos káposzta, túros bóc, álivánka, azaz édes tejföls, áfonyás puliszka. Vagy a kolozsváriak standjánál kolozsvári káposzta. Ott volt



Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Csalási kísérletek a Marosvásárhelyi Közlekedési Vállalat nevében is

Átverés a 12 lejes utazási kártya

A Marosvásárhelyi Helyi Közlekedési Vállalat honlapját utánzó, hamis utazási kártyát árusító hirdetések terjednek a Facebookon. A hamis honlap hirdetése szerint az első 500 jelentkező 12 lejért juthat egy olyan utazási kártyához, amelyet hat hónapig bármilyen közlekedési eszközön használhat. Az ajánlat szeptember 20-ig érvényes, természetesen ott van egy hamis link is csalinak.

A kártyán alapuló helyi közlekedési bérletekre vonatkozó hipotetikus promóció



Fotó: Facebook

ürügyén terjed az átverés országsszerte a Facebook közösségi oldalain. Ráadásul ezek az oldalak szponzorálnak tünnek a Facebookon, ami annak a jele, hogy nagy összegeket fektetnek az átverésbe. A hamis utazási kártyákat árusító weboldalak létezésére a Punctul.ro hívta fel a figyelmet, majd a Marosvásárhelyi Helyi Közlekedési Vállalat is közleményben figyelmeztette a lakosságot, hogy senki ne dőljön be a megtevesztő ígéretek, és semmiképp se klikkeljen a hamis linkre.

– Mindig ellenőrizzék, hogy a vállalat hivatalos weboldalára léptek-e be. A közszállítási vállalat honlapja biztonsági tanúsítvánnyal rendelkezik (a webcím mellett egy lakat látható: <https://www.transportlocal.ro>).

– Ne vásároljanak buszjegyet vagy bérletet más, hivatalosan nem kapcsolódó platformokon vagy weboldalakon.

– Ha bárki hamis vagy gyanús weboldalt észlel, arra kéri, azonnal lépjen kapcsolatba a vállalattal a webmaster@transportlocal.ro e-mail-címen.

Az ilyen típusú csalások elleni küzdelem érdekében osszák meg a figyelmeztető bejegyzést, és tájékoztassák ismerőseiket. Az Önök biztonsága számunkra elsődleges fontosságú! – áll a vállalat közleményében. (pálosy)

Tanévkezdeti intézkedések

A diákok biztonságáért

A Maros megyei rendőrök, csendőrök, tűzoltók az első iskolai héten az iskolák környékén biztosították a rendet. A rendőrök az intézményi partnerekkel, pedagógusokkal együttműködve a diákok és az óvodáskorú gyermekek körében tartottak tájékoztatást, és a megelőzésre hívták fel a figyelmet.

Ismertették azt az országos felvilágosító kampányt, amelynek célja a segítségnyújtás. „Az elhallgatás is erőszak. A te hangod lehet a megoldás” címmel a diákokat arra ösztönzik, hogy nyíltan beszéljenek a problémákról, és hogy veszélyhelyzetben kérjenek támogatást a hatóságoktól vagy a tanároktól. A biztonságos iskolai környezetet szolgáló konkrét tevékenységek az egész tanévben folytatódhatnak.

A csendőrség a diákoknak erőszakellenes üzeneteket és hasznos tanácsokat tartalmazó szórólapokat osztott ki, amelyeket betartva a tanulók biztonságban tehetik meg az iskolába és a haza vezető utat.

A Maros megyei tűzoltóság is megelőző tá-

jékoztatást tartott a marosvásárhelyi iskolákban. A felügyelők tréningek, nyílt órák keretében a diákoknak és a vezetőségnek tájékoztatást tartottak a tanév elején az épületek használatával kapcsolatos tűzvédelmi intézkedésekről, valamint hasznos tanácsokat tartalmazó szórólapokat osztottak ki a tanulók biztonságára érdekében. Mindezeket tanév közben is folytatják majd. Az elektromos készülékek vagy fűtőrendszerek helytelen használata tüzet okozhat. Ezeket rendszeresen ellenőrizni kell, és ha hibát találnak, azt ki kell javítani. Ugyanilyen fontos, hogy a bejárókat és a menekülési útvonalakat nem szabad elzárni. Mind az ajtókat, mind a folyosókat mindig szabadon kell tartani, mivel veszélyhelyzetben minden másodperc számít. „A tanulók biztonságáért mindannyian felelősek vagyunk: a helyi hatóságok, a tanárok, a szülők. Együtt akarunk dolgozni egy olyan iskolai környezetért, amelyben a tanárok optimális körülmények között tartják a tanórákat, és a gyerekek biztonságban térnek haza” – hangsúlyozták a rendőrség közleményében. (szer)



Fotó: Alexandra Luca

Árvízvédelmi készütség Európa-szerte

A Maros vízgyűjtőben nincs árvízveszély

A hét végi esőzések és országos áradások nyomán a katasztrófavédelmi felügyelőség és a rendőrség közleményben általános tanácsokkal szolgált a csapadékosra forduló időjárással kapcsolatos kockázatok megelőzése érdekében, és arra figyelmeztet, hogy a veszélyhelyzetek elkerülése érdekében mindig kövessék a hatóságok közleményeit és utasításait.

Szer Pálosy Piroska

A Maros Vízügyi Igazgatóság megkeresésünkre arról tájékoztattott, hogy Maros megyében egyelőre nem kell árvízveszélytől tartani. Megyénket nem érintette a Boris ciklon – amely már sokat veszített erejéből –, nem esett hatalmas mennyiségű csapadék, ezért a Maros vízgyűjtő területére nem jellemző az Európa-szerte megnövekedett vízállás. Harghita megyétől Aradig mérsékelt a folyók vízszintje – hangsúlyozta Simona Neagu sajtóképvisező.

Katasztrófa helyzet és a legmagasabb árvízvédelmi készütség van Lengyelországban, Csehországban, Ausztriában, Romániában. A Duna tetőzésére készül Magyarország is. A kiterjedt áradások miatt Csehországban, Ausztriában és Romániában is kitelepítésekre került sor. Lengyelországban katasztrófa helyzetet hirdetett a kormány, miután a heves áradások ott is emberéleteket követeltek. Csehország szinte egészét érintette a heves esőzés, a hatóságok mintegy 100 helyszínen hirdettek magas árvízvédelmi készütséget. A magyar hatóságok felkészültek az árhullámra, a helyiek segítségével erősítik az árvízvédelmet a kritikus szakaszokon.

Az utóbbi napokban négy megye (Iasi, Galac, Temes és Vaslui) 21 településén okozott károkat az áradás.

Ezer tűzoltó segíti az árvízkárosultakat

Az ország 27 egységéből – így Maros megyéből is – közel 1000 tűzoltó a Galac megyei kollégákkal segít a bajba jutott embereken, szivattyúzzák a vizet a házakból és gazdaságokból, és próbálják hozzáférhetővé tenni a lakásokat, illetve a járműveket – közölte a katasztrófavédelmi főfelügyelőség (IGSU). Vasárnap négy Galac megyei településről 34 embert mentettek ki a tűzoltók. Szintén vasárnap a katasztrófavédelem 16 teherautóján érkezett segély az állami tartalékokból az árvíz sújtotta térségbe. A rendkívüli helyzetekért felelős országos bizottság azt javasolta a kormánynak, hogy vonjanak ki az állami tartalékokból moduláris elemekből készült könnyűszerkezetes építményeket ideiglenes szállások céljára. Az árvízkárosult szenvedett személyek számára humanitárius gyorssegélyként szállást, ivóvizet és élelmiszert biztosítanak. A Galac megyébe küldött segély több mint 400 tonna alapvető szükségleti cikk-

ből (konzervek, sajt, víz, cukor stb.), valamint moduláris épületekből álló szálláshelyekből, WC-kből, hálószakokból, párnákból, takarókból, matracokból, lepedőkből stb. áll.

Tanácsok vihar és árvíz esetén

A járművezetőknek azt tanácsolják, hogy utazás előtt tájékozódjanak az időjárásról, és lehetőség szerint kerüljék el azokat a területeket, amelyeken árvíz van vagy ahol riadókészütség van érvényben.

– Amennyiben egyes patakok, folyók vízhozama megnövekedik, arra kéri a polgárokat, hogy ne menjenek át rajtuk, és ne közelítsék meg a partokat.

– A településeken ki kell tisztítani az árkokat és a víznyelőket, lehetővé téve az esővíz normális lefolyását.

– Erős szél esetén maradjon mindenki zárt, védelmet nyújtó helyiségekben, kerülni kell az olyan területeket, ahol fák, hirdetőtáblák vagy villanyoszlopok vannak, amelyek kidőlhethetnek. Bármilyen veszélyes helyzetet a 112-es egységes segélyhívó számon lehet jelenteni.

Szabályok kitelepítés esetén

Ha elrendelték a kitelepítést, senki ne mondjon ellent, kövesse az utasításokat! A megáradt víz kiszámíthatatlan, csak abban az esetben gázoljanak bele, ha más lehetőség nincs.

A lakosság kitelepítéséről, kimenekítéséről szóló elrendelést követően a legfontosabb, hogy ha lehetséges, mindenki térjen haza a lakásába, és a családtagokkal közösen készüljenek fel a kimenekítésre, és állítsák össze a veszélyhelyzeti túlélőcsomagjukat.

– A kitelepítést irányító szerv utasításait be kell tartani, a gyülekezőhelyen pontosan meg kell jelenni, a megadott kitelepítési útvonalat kell használni, és fontos a család együtt tartása.

– Ha a veszélyhelyzet bekövetkezettkor a tanulók az iskolában tartózkodnak, és az osztályok tanulóira a nevelő felel, ő viszi őket a kitelepítési gyülekezőhelyre, a befogadási helyen le kell adnia a névsorukat.

– Mindenki eldöntheti, hogy saját maga által meghatározott befogadási helyre megy-e pl. rokonokhoz vagy a befogadásra kijelölt helyre.

– Az egyedül maradó gyermekekre, idősekre és betegekre megkülönböztetett figyelmet kell szentelni, a mozgásképtelen betegeket a gyülekezőhelyen be kell jelenteni, a segítők megérkezéséig maradnia kell valakinek mellettük.

– A család értekeinek védelmével senki életét nem szabad veszélyeztetni, mert a hátramaradt ingatlanok, egyéb vagyontárgyak őrzését a rendőrség, polgárőrség, őrző-védő szervezetek végzik.

Mit tartalmaz egy túlélőcsomag?

A túlélőcsomag összeállításánál számolni kell azzal, hogy központilag biztosított szállítóeszközön vagy gyalog történik-e a lakhely elhagyása. Mindenekelőtt ajánlott rétegesen, kényelmesen felöltözni.

– Fontos, hogy az összeállított túlélőcsomag könnyen szállítható legyen, ezért nem haladhatja meg a 20 kg-ot. A csomagon fel kell tüntetni a nevet, a címet. Hasznos az esetleges gyógyszerérzékenységről szóló iratot is mellékelni. A mindennapi élethez nem szükséges tárgyakat ne vigyenek magukkal, bár ha belefér, egy kisgyermek kedvenc játékát tanácsos betenni.

– Fontosak a személyi okmányok, az értéktárgyak, a készpénz, betétkönyv, bankkártya.

– Két-három napig elegendő nem romlandó élelmiszer (konzerv) egy liter ivóvíz, tea, üdítő.

– Az évszaknak megfelelő lábbeli, felsőruházat, fehérnemű, tisztálkodási eszközök, rendszeresen használt gyógyszer, gyógyászati segédeszközök, takaró (hálózsák, gumimatracs).

Teendők a lakásból távozáskor

– A villanyt, az elektromos készülékeket ki kell kapcsolni.

– A víz- és gázvezeték, a kályhában, tűzhelyen égő tüzet el kell zárni.

– Az ablakokat bezárni, ha vannak redőnyök, azokat leereszteni, a lakásajtót kulcsra zárni.

– A mozgásképtelen, beteg családtagokat a gyülekező helyen be kell jelenteni, egy családtag felügyelete mellett meg kell várni, amíg elszállítják őket.



Illusztráció

Fotó: IGSU

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Hamarosan gyártásba kerülhetnek a színváltós BMW-k

Egyeseknek a hajtáslánc, másoknak a karosszériaforma és megint másoknak a szín a legmeghatározóbb szempont egy autó megvásárlásakor. Jelen állás szerint sem a hajtásláncot nem lehet cserélni – vagyis csak kimondottan nehezen és komoly költségek mellett –, és a karosszériaformát sem lehet változtatni. Viszont azok számára, akik nem tudják, hogy milyen színű gépjárművet vegyenek, van egy jó hírünk: még ebben az évtizedben elkészülhet a gyártásért színváltós BMW.

A bajor márka a technológiát még 2022-ben mutatta be az iX Flow névre keresztelt tanulmányautójával. A típus akkor még csak a fekete és fehér között tudta változtatni a megjelenését, illetve képes volt arra is, hogy kirajzoljon különböző mintázatokat. Persze ez akkoriban egy tanulmány volt, és a legtöbben arra gondoltak, hogy bár valóban látványos és érdekes, egészen biztosan nem fogja megérni anyagi szempontból, és a BMW is le fog állni a fejlesztésével. Az valóban kérdés, hogy ha ténylegesen eljut a technológia a sorozatgyártás-érett változathoz, az mennyire fogja megérni a vásárlóknak, erre is visszatérünk. Ami biztos: a német gyártó nem adta fel, és folytatta a színváltótechnológia fejlesztését, amelynek tavaly már egy továbbfejlesztett változatát láthatta a közönség az i Vision Deeben, amely már 32 különböző színt tudott felmutatni. Erre pedig még egyvel rátromfolt az idei év márciusában látott koncepció, az i5 Flow Nostokana tanulmányautó, ami még ennél is több szín megjelenítésére képes, valamint értelemszerűen több mintázatot is meg tud jeleníteni.

De hogy érik el a színváltóztatást egy autó esetében? Lényegében az elektroforézis technológia felhasználásával változtatható színű csíkokat helyeztek el az i5 tetején, oldalain, illetve a motorháztetőn és a csomagterfedélen is. Minden ilyen vékony E ink rétegben több millió mikrokapszula található, ezek feszültség hatására képesek új formába rendeződni, valamint változtatják a színüket. Ez tehát a tudományos magyarázat, ami minden bizonnyal első olvasatra sci-

finék tűnik, azonban közelebb van a széles körű megvalósítása, mint ahogyan azt sokan gondolnák.

A projekt vezetője, dr. Stella Clarke nemrégiben nyilatkozott a Drive autós szakmagazinnak, és arról is beszélt, hogy mostanra egyáltalán nem tűnik lehetetlennek, hogy ezt a technológiát felhasználják, sőt az sem kizárt, hogy az első példányok már 2027-ben legördülhetnek a gyártósorról. A projektvezetőt az is hoztette, hogy ha ez be is követ-



Színváltós BMW, illusztráció

Forrás: BMW

Megtette hatását a büntetővám

Mint ismeretes, az Európai Bizottság július 4-én büntetővámot vetett ki a kínai elektromos autókra. Ezen vám mértéke márkánként eltér. A bevezetéskor sokan szkeptikusak voltak, hogy ténylegesen elér-e a remélt hatását az intézkedés, mostanra viszont látszik az eredmény, azonban nemcsak emiatt csappantak meg a távol-keleti villanyautók eladásai.

A Dataforce adatai szerint Európában az MG és a BYD elektromos autók az eladások 9,9%-át tették ki júliusban, míg ez az arány a múlt év azonos hónapjában 10,2% volt. A különbség egyáltalán nem tűnik jelentősnek, viszont komolyan árnyalja a képet, hogy az MG anyacége, a SAIC – amelyre nem mellesleg a legnagyobb arányú büntetővámot vetették ki – júliusban 38%-os visszaesést kellett elkönyveljen az európai piacon az egy évvel korábbi adatokhoz képest. Ha pedig a júliusi és júniusi adatokat vetjük össze, akkor a csökkenés mértéke 60% a JATO Dynamics kutatása szerint.

Júliusban összességében kevesebb mint 14

ezer kínai villanyautót regisztráltak Európában, míg júniusban – vagyis a büntetővám bevezetése előtt – 23 ezret. Mindehhez még társul az is, hogy a BYD júliusban megduplázta az európai jelenlétét a tavalyhoz képest, mégis 5,5%-kal csökkentek az eladásai, számolt be a JATO. Ez a trend viszont változni fog, vélekednek az elemzők, ugyanis a BYD Törökországban és Magyarországon is építi a gyárát. Az ezen üzemekből származó autók pedig mentesülnek a büntetővám alól. Ennek következtében emelkedhetnek a legnagyobb kínai autógyártó európai eladásai. Az már egy másik kérdés, hogy mennyire tesz jót az említett két országnak, illetve az európai autópiaconak az, hogy elkezdődik helyi szinten a termelés.

A kínai villanyautók eladásának csökkenésével együtt viszont azt is kell látni, hogy a teljes elektromosautó-értékesítés visszaesett Európában. A legnagyobb csökkenés Németországban figyelhető meg, ami a régió legnagyobb autópiacon, ott júliusban júniushoz képest 37%-kal,

míg az egy évvel korábbi számokhoz képest 20%-kal csappantak meg a villanyautók értékesítései. Ez annak is az eredménye, hogy kiveztették az állami támogatásokat, illetve még mindig számos emberben jelen van a hatótávparagraf, vagyis az attól való félelem, hogy nem kapnak töltőt, és lemerül az autó-



Elektromosautó-töltő, illusztráció

Forrás: Wikimedia Commons



Elektromos autó, illusztráció

Forrás:PxHere

juk. Németországgal szemben viszont Belgiumban és Dániában más a helyzet, ott továbbra is nagy a kereslet az elektromos autók iránt, viszont azt is látni kell, hogy az imént említett két országban még élnek a különféle kedvezmények, támogatások villanyautó vásárlása esetén. Romániában is csökkent a villanyautók értékesítése, ami szintén összeegyeztethető azzal, hogy a felére vágták vissza az állami támogatás mértékét. Erről Tanczos Barna szenátor, volt környezetvé-

kezik három éven belül, csak egy nagyon limitált szériáról lesz szó, tehát nem kell arra készülni, hogy még ebben az évtizedben a romániai BMW-kereskedések tele lesznek színváltós kocikkal.

Már csak azért sem, mert a technológia, főleg az elején, nagyon drága lesz, mint ahogy szokott lenni az újdonságok esetében, viszont idővel arra is megvan az esély, hogy csökkenni fog az ára. Természetesen ehhez az kell, hogy elterjedjen, és pont ezzel kapcsolatban van számos kérdőjel. Egyrészt a jogi szabályozás, elég csak a Romániában közlekedő autók forgalmi engedélyére gondolni. Ezekben szerepel az adott gépjármű színe, innen pedig adja is magát a kérdés, hogy hogyan lehet majd beírni egy olyan autót, ami változtatja a színét? Tehát elsősorban szükség van egy jogi keret megteremtésére, és ez a kérdés nemcsak Romániát illeti, hanem az összes többi országot. Ameddig ez nincs kidolgozva, borítékolható, hogy hiába lesznek itt a színváltásra képes autók, nem lesz lehetőség forgalomba helyezésükre. Másrészt pedig az is egy komoly kérdés az elterjedés kapcsán, hogy mennyire lesz jó maga a technológia? Ugyanis ezek a csíkok a kocsik külső részén található, ebből pedig következik az is, hogy szélsőséges hőmérsékleteknek vannak kitéve, továbbá UV-sugárzásnak és kavicsfelverődésnek is. Így bizonyos értelemben az idő próbáját is ki kell állnia a technológia annak érdekében, hogy akinek van erre igénye és pénze, letegye mellette a voksát. Ugyanakkor biztató jel, hogy dr. Stella Clarke elmondása szerint az eddig bemutatott színváltós tanulmányautók mindegyike jól működik. Arról viszont már a kutató nem beszélt, hogy ezeket mennyit használták, milyen körülmények között tárolták őket. Vagyis: a puding próbája az evés. Meg kell várni a sorozatgyártást és az első példányokkal kapcsolatos visszajelzéseket.

A projektvezető továbbá a Drive-nak azt is elárulta, hogy a színváltás nem fogyaszt sokat, egy váltáshoz nagyjából 20 wattnyi energia szükséges, amikor pedig az autó áll, nem fogyaszt semmit a technológia, és a gépjármű is megőrzi azt a színt, amire beállították. Arról nem beszélt a kutató, hogy vajon mi történik, hogy ha meghúzzák az autót, egyrészt az hogyan érinti a technológiát, másrészt, hogyan lehet javítani. De ez is egy olyan szempont, amit csak a valamikori sorozatgyártást elért változatoknál fogunk meg tudni.

delmi miniszter úgy vélekedett korábban, hogy a hazai jövedelmi viszonyok mellett az emberek nem engedhetik meg maguknak, hogy villanyautót vásároljanak, ezért lenne szükség a nagyobb mértékű támogatásra. A politikus arra is rávilágított, hogy sokan tudnák használni, akár ingázásra is az olcsóbb elektromos autókat, viszont a támogatási összeg csökkentése miatt a legtöbben nem tudják megengedni maguknak ezen gépjárművek megvásárlását.

Csak egy élvonalbeli párharc lehet a 32 között a Magyar Kupában

Az élvonalbeli csapatok szinte kivétel nélkül elkerülték egymást a labdarúgó Magyar Kupa negyedik fordulójában.

A nyolcaddöntőbe jutásért rendezett párharcok hétfői, M4 Sporton közvetített sorsolásán – amelyen ifjabb Bene Ferenc segédkezett – nem volt kiemelés, azaz minden együttes összekerülhetett bármely riválissal.

Ennek ellenére az NB I-ben szereplő együttesek – egy kivétellel – elkerülték egymást, ugyanis csak a Fehérvár FC találkozhat hozzá hasonlóan élvonalbeli riválissal. A Diósgyőr a papírformának megfelelően hétfőn este 4-2-re legyőzte idegenben a másodosztályú Kazincbarcikát.

A címvédő Paksi FC – amelynek lehet, hogy utólag le kell játszania a hétvégén a pálya alkalmatlansága miatt elmaradt Mezőörs elleni összecsapását – a nagy múltú, de jelenleg második vonalbeli Budapest Honvéddal került össze, míg a bajnok Ferencváros az NB III-as Tiszafüred vendége lesz.

A húzáson az is eldőlt, hogy lesz legalább két harmadosztályú, vagy vármegye I-es csapat a nyolcaddöntőben, miután a mostani fordulóban Gödöllő – Dorog és Tarpa – Iváncsa párharcokat is rendeznek.

A továbbjutás minden esetben egy mérkőzésen dől el, osztálykülönbség esetén az alacsonyabb ligában szereplő együttes a pályaválasztó.

A forduló hivatalos játéknapja október 30., szerda.



Szűcs Patrik Péter (középen), a Budafok, valamint Mohammed Abu Fani (balra) és Cristian Ramirez (jobbra), az FTC játékosai a Budafoki MTE – Ferencváros TC labdarúgó mérkőzésen. Fotó: MTI/Szigetváry Zsolt

A párosítások

Magyar Kupa, a nyolcaddöntőbe jutásért:
Fehérvár FC – Kolorcity Kazincbarcika SC (NB II)/Diósgyőri VTK, Credobus Mosonmagyaróvár (NB III) – ETO FC Győr, FC Sopron (NB III) – Soroksár SC (NB II), BVSC-Zugló (NB II) – Újpest FC, FC Ajka (NB II) – Nyíregyháza Spartacus FC, Gödöllői SK (vármegyei I.) – Dorogi FC (NB III), ESMTK (NB III) – Gyirmót FC Győr (NB II), Tarpa SC (vármegyei I.) – Iváncsa KSE (NB III), Mezőkövesd Zsóry FC (NB II) – Debreceni VSC, Karcagi SE (NB III) – Kecskeméti TE, Opus Tigáz Tatabánya (NB III) – Puskás Akadémia FC, Facultas-Tiszafüredi VSE (NB III) – Ferencvárosi TC, Szeged-Csanád Grosics Akadémia (NB II) – MTK Budapest, Balatonalmádi SE (vármegyei I.) – Kisvárdai Master Good (NB II), Budapest Honvéd FC (NB II) – Paksi FC/Mezőörs KSE (vármegyei I.), Szentlőrinc (NB II) – Zalaegerszegi TE FC.

Nyert az FTC Budafokon

A legutóbb döntős Ferencváros 3-0-ra győzött a Budafok vendégeként a labdarúgó Magyar Kupa harmadik fordulójában.

Az egy évvel korábban finalista hazai csapat az első félidőben az FTC nagy fölénye ellenére képes volt tartani a gól nélküli eredményt, egyetlen komolyabb lehetőségénél még a kapufát is eltalálta. A második játékrészben azonban a Ferencváros Saldanha két góljával és Abu Fani egy találatával végül magabiztosan érvényesítette fölényét.

A Gödöllő fordított a Csorna otthonában, így a Balatonalmádival és a Tarpával együtt három megye I-es csapat léphet majd pályára a legjobb 32 között.

A zárómérkőzésen a Puskás Akadémia fölényesen, számos helyzetet kihagyva is 7-0-ra győzött a Haladás stadionjában, előtte pedig a Kecskeméti 4-0-ra verte idegenben a Kozármislenyt.

Eddig nem közölt eredmények a Magyar Kupa 3. fordulójából (a 32 közé jutásért kiírt mérkőzések): Budafoki MTE (NB II) – Ferencvárosi TC 0-3, BKV Előre (NB III) – Gyirmót FC Győr (NB II) 1-5, Csornai SE (megyei I.) – Gödöllői SK (megyei I.) 1-2, HR-Rent Kozármisleny (NB II) – Kecskeméti TE 0-4, Szombathelyi MÁV Haladás VSE (NB III) – Puskás Akadémia FC 0-7.

Arne Slot elégedett Szoboszlaiival, de gólokat vár tőle

Arne Slot, a Liverpool labdarúgócsapatának vezetőedzője elégedett Szoboszlai Dominik teljesítményével, ugyanakkor gólokat vár a magyar válogatott csapatkapitányától.

Erről az AC Milan elleni keddi Bajnokok Ligája-mérkőzést megelőző sajtótájékoztatón beszélt a csapat kispadjára júliusban érkezett holland szakember.

„Szoboszlai főleg a labda nélküli játékunkban vállal nagyon fontos szerepet, kiválóan gyakorol nyomást az ellenfelekre. Amin javítanunk kell, az a támadójátéka, hogy hatékonyabb legyen elől. Tavaly háromszor talált be a bajnokságban, liverpooli támadó középpályásként több gól kell legyen a célja, de elégedett vagyok vele, és biztos vagyok benne, hogy hamarosan elkezd gyűjteni a gólokat, hiszen minőségi játékosok veszik körül” – nyilatkozta a 46. születésnapját a meccs napján ünneplő tréner.

A 23 éves Szoboszlai tegnap este (lapzártá után) karrierje 50. tétmérkőzését játszhatta a Liverpool színeiben, a Vörösök 22 órától az AC Milan otthonában léptek pályára az első alkalommal ligarendszerben zajló BL nyitónapján.



Fotó: MTI

Mai közvetítések a Bajnokok Ligájából

- * 19.45 óra: Bologna – Sahtar Doneck, Sparta Prága – Salzburg
- * 22.00 óra: Manchester City – Inter, Paris Saint Germain – Girona, Club Brugge – Borussia Dortmund

Nem kezdett jól Varga Kevin az új csapatában

Vesztes mérkőzésen mutatkozott be új csapatában a Seps OSK-tól távozott Varga Kevin.

A magyar válogatott labdarúgó a török másodosztályban szereplő Ankaragücüben a kezdő tizenegyben kapott helyet a Karagümrük otthonában rendezett mérkőzésen, azonban csapata már 12 perc után 2-0-s hátrányba került.

Mivel nem tudtak javítani, a 27. percben hármat is cserélt az edzőjük, és a pályáról lehívott játékosok között volt Varga is. A második félidő közepén szépitett az Ankaragücü, ám végül így is 3-2-es vereséget szenvedett.

Nem talált fogást az éllövason a Rapid

A Rapid 1923 csapata 2-0-ra kikapott hazai pályán a Kolozsvári FCU-tól hétfő este, a labdarúgó-Szuperliga 9. fordulójának utolsó mérkőzésén.

Marius Șumudică edzőnek ez volt az első fellépése a Giulești Arenában, amióta augusztus 20-án átvette a szakmai irányítást, így vesztes meccsen mutatkozott be a bukaresti szurkolótábor előtt. A szakvezetőt felállva ünnepelte a közönség, amikor besétált a pályára a mérkőzés előtt, azonban a végére megváltozott a lelátói hangulat. A meccsen félóránként születtek a gólok: Pereira a 30. percben, Nistor a 60.-ban talált be, utóbbi büntetéből.

Sikerével a Kolozsvári U 5 pontra növelte előnyét a tabellán a második helyen álló Galacsal szemben: az erdélyi együttesnek 21 pontja van, míg a dunai kikötővárosiaknak 16, igaz, utóbbiak eggyel kevesebb meccset játszottak. A Nagyszeben ugyanakkor a 7., 12 ponttal, a Rapid a 12. helyen áll 9 ponttal, míg az UTA a 14., nyolc ponttal.

Eredményjelző

* Szuperliga, 9. forduló: Jászvásári CSM Politehnica – CSU Craiova 2-0, Kolozsvári CFR 1907 – Bukaresti FCSB 2-2, Aradi UTA – Nagyszebeni Hermannstadt 1-1, Bukaresti Rapid 1923 – Kolozsvári FCU 0-2. Az élcsoport: 1. Kolozsvári FCU 21 pont, 2. Galaci SC Oțelul 16, 3. Bukaresti Dinamo 1948 16.

* 2. liga, 6. forduló: FC Voluntari – Chindia Târgoviște 4-1, Campionii FC Argeș Pitești – Concordia Chiajna 3-2. Az élcsoport: 1. FK Csíkszereda 15 pont, 2. CS Afumați 12, 3. Bukaresti Metaloglobus 12, 4. Bukaresti Steaua 12.

Góllal vette ki részét a Girona győzelméből a válogatott játékos

Gólt szerzett a román válogatott Andrei Rațiu csapata, a Rayo Vallecano Osasuna elleni mérkőzésén, hétfőn, a spanyol labdarúgó La Liga 5. fordulójában. A futballista végigjátszotta a meccset, és a 67. percben, 1-0-s állásnál talált be. A találkózót a Rayo 3-1-re nyerte.



Fotó: az FC Rapid 1923 közösségi oldala

Peches Parma, hiába a román gólpaszok

A Balogh Botonddal, valamint Dennis Mannal és Valentin Mihăilával felálló Parma 2-0-s vezetésről 3-2-re kikapott a vendég Udinesétől az olasz labdarúgó-bajnokság 4. fordulójának hétfői mérkőzésén. A hazaiak Del Prato és Bonny találatával a szünetben kétfólos előnyben voltak, de az udineiek Lucca egy, valamint Thauvin két góljával fordítottak, és elvitték a három pontot.

Mindkét parmai gólban benne voltak a román játékosok: az elsónél Valentin Mihăilă passzából talált be Del Prato, a másodiknál Dennis Man sze-

repelt az előkészítő szerepében. A hazaiak tíz emberrel fejezték be a találkozót, miután a csereként beállt Kéitát a 73. percben második sárga lappal kiállította a játékvezető.

A mérkőzésen, amelyet a helyszínen tekintett meg a román labdarúgó-válogatott szövetségi kapitánya, Mircea Lucescu, Valentin Mihăilă jobb térdét fájálva hagyta el a pályát.

Az újonc Parmának egy-egy győzelem és döntetlen mellett ez volt a második veresége, és jelenleg 12. helyen áll a Serie A-ban, míg a tíz pontos Udinese az első helyre lépett előre.

Ho Si Minh-város ad otthont az idei teqball-világbajnokságnak

Ho Si Minh-város ad otthont az idei teqball-világbajnokságnak december 4. és 8. között.

A Budapesten székelő nemzetközi szövetség (FITEQ) keddi bejelentése szerint öt kategóriában – férfi és női egyéniben, valamint férfi, női és vegyes párosban – hirdetnek győztest Vietnám legnépesebb városában.

Ho Si Minh-város a hatodik vb-házigazda, korábban Bangkok, Nürnberg, Gliwice, Reims és Budapest volt rendező.

Az idei vb-t a versenysorozat történetében először rendezik teljesen külföldön, a város történelmi részében, az Nguyen Hue sétálóutcában, a nézők számára teljesen ingyenesen.

„Nagyszerű, hogy a FITEQ a tavalyi és ideai sikeres rendezvények után visszatér a délkelet-ázsiai régióba – hangsúlyozta Borsányi Gábor szövetségi elnök. – Vietnám már bebizonyította Quy Nhonban, milyen csodálatos házigazda tud lenni, és őszintén hiszek benne, hogy Ho Si Minh-városban egyedülálló tornának leszünk tanúi.”

A tavalyi, bangkoki vb-n csúcspontot 61 ország 211 teqballosa szerepelt a magyar fejlesztésű sportágban. Mivel 2024-ben három újabb ország csatlakozott a nemzetközi szövetséghez, a szervezők a rekordok megdöntésére számítanak.

DORA OPTICS

Családi kedvezmény!

-15%

szemüvegvásárlás esetén.

www.doraoptics.ro 0733 553 976

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A **THEREZIA KFT.** GÉPKOCSIVEZETŐT alkalmaz. Önéletrajzát, kérjük, juttassa el a therezia@therezia.ro e-mail-címre. Érdeklődni a 0265-322-441, 0749-228-434 telefonszámokon lehet. (68087-I)

A **THEREZIA TEJGYÁR** eladási osztályára **IRODAI MUNKA-TÁRSAT** alkalmaz. Önéletrajzát, kérjük, juttassa el a therezia@therezia.ro e-mail-címre. Érdeklődni a 0265-322-441, 0749-228-434 telefonszámokon lehet. (68090-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

LAKÁS

KIADÓ lakrész a November 7. nyedben. Tel. 0749-684-153, 0771-508-292. (23960-I)

KIADÓ 2 szobás, bútorozott, teljesen felszerelt tömbházlakás az egyetem közelében. 300 euró/hó. Tel. 0744-802-955. (23955-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, külső, belső munkát, szigetelést, terasz készítést fából. Tel. 0752-655-785. (23956-I)

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, külső, belső munkát, szigetelést, festést, kisebb javítást stb. Tel. 0745-680-818. (23918-I)

KIÜRESÍTÜNK házat, tömbházlakást, elhordjuk a bútort, ruhaneműt, törmelékét, fát. Tel. 0747-816-052. (23914-I)

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, kerítésjavítást vagy -készítést, kinti, benti meszelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési vagy bádógosmunkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0746-335-349. (23926-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szerető férj, édesapa, nagytata,

JÉNÁKI ISTVÁN
ny. mozdonyvezető

életének 82. évében csendesen megpihent.
Temetése 2024. szeptember 18-án, szerdán 13 órakor lesz a marosvásárhelyi római katolikus temetőben.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (23962-I)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	• Fogasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- információ - 118-932	• Dora Optics - 0733-553-976	• Vasútállomás - 0265/236-284
- általános - 118-800	• Dora Medicals - 0265/212-971	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• Radiológia, echográfia	Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
• Rendőrség - 0265/202-305	Dr. Jeremiás István - 0265/222-446	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	• Prefektúra - 0265/266-801	• koporsók, kellékek, - 0745-606-215
• Sürgősségi szolgálat: - 0265/210-177	• DIGI - 0365/400-401	• koszorúk - 0745-606-269
Marosvásárhelyi	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929	és halottszállítás - 0758-047-604
Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	- vidék - 0265/929	• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthonápoló szolgálat,	• Delgaz Grid - 0265/200-928	- 0265/262-907
8-16 óra között: 0736-883-110	• Aquaserv:	
• Optika-Optofarm - 0265/212-304	- hideg víz-csatorna - 0265/215-702	
- 0265/312-436	- közönségszolgálat - 0265/208-888	
- 0265/250-120	- központ - 0265/208-800	
- 0265/263-351	- 08008 208-888	

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

radio.kptv.ro

KPTV

THE ROCK STATION

radio.kptv.ro

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
FaFa
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiatek

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

A MAROSVÁSÁRHELYI METROPOLISZ ÖVEZET EGYESÜLET BEMUTATJA

METROPOLISZ TERMÉKEK PIACA

Támogatjuk a metropolisz övezet termelőit!



2024. SZEPTEMBER 19. | 10:00-18:00
GEORGE ENESCU UTCA, MAROSVÁSÁRHELY

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:



ALMÁSI KITTI
ELVARRATLAN SZÁLAK

Almasi Kitti
Elvarratlan szálak



Margaret Mazzantini
ÚJJÁSZÜLETÉS

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!



Margaret Mazzantini
Újjászületés

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

CityTV

MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

ETV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIO



JÓ NAPOT!
MEGJÖTTEM...

SZERDÁN
21 ÓRÁTÓL

Badics Petrával



Marosvásárhelyi Rádió Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

RADIO KOKO

ONLINE STREAMING